

LUNDS
KOMMUN

Strategisk lokalförsörjningsplan 2023-2032

Beslutsinstans	Beslutsdatum	Giltighetstid	Diarienummer
Kommunstyrelsen	2022-05-04 § 161	Till och med 2023-12-31 eller att nästa strategiska lokalförserjnings- plan är antagen.	KS 2021/0901

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	2
Inledning.....	3
Planeringsförutsättningar	5
Förskola	11
Grundskola	16
Gymnasieskola	22
Kultur och bibliotek.....	25
Fritid och idrott	28
Bostäder	34
Träffpunkter	42
Socialförvaltningens lokaler	42
Kontorslokaler	42
Så möter lokalförserjningen behovet	43
Ekonomiska konsekvenser	45
Lokalplanering framåt	49

Sammanfattning

Sammanfattning behov

Behovsbedömningen för olika verksamhetslokaler relaterar i olika grad till befolkningsutvecklingen. För förskola och grundskola utgår planeringen från befolkningsutvecklingen medan planeringen för exempelvis kultur- och fritidslokaler sker på ett annat sätt. Fram till 2031 beräknas Lunds befolkning i snitt öka med 15 procent. Befolkningen i grupperna 6-12 år och 85 år och äldre skiljer sig markant från snittet med en ökning under perioden på 2 respektive 79 procent. Ökningen av barn i ålder 1-5 år sker i princip uteslutande under andra halvan av planperioden.

Behovet av investeringar i verksamhetslokaler drivs av en befolkningsökning men består under planperioden till stor del av ett behov av att ersätta eller renovera befintliga lokaler. Under perioden 2023 till 2025 utgör nya investeringar endast 15 procent av kommunens totala investeringsutgifter.

Sammanfattning åtgärder

- Kapacitet inom förskola utökas med cirka 670 platser.
- Kapacitet inom grundskola utökas med cirka 1 300 platser.
- Kapacitet inom gymnasieskola utökas med cirka 930 platser
- Kapacitet inom särskilt boende utökas med cirka 270 platser
- Kapacitet inom LSS-bostäder utökas med cirka 100 platser

Sammanfattning ekonomi

2023 prognostiseras investeringar i lokaler utgöra cirka 70 procent av den totala investeringsramen. Under EVP perioden 2023 till 2025 prognostiseras 67 procent av lokalinvesteringarna ske inom verksamheten barn och skola, 21 procent inom gymnasieutbildning och 10 procent inom kultur och fritid. Under aktuell budgetperiod (2023–2025) beräknas lokalkostnaderna öka med 199 miljoner kronor vilket innebär att lokalkostnaderna per innevånare under perioden ökar med 20 procent.

Inledning

Målsättning

Den strategiska lokalförsörjningsplanen ska ge en helhetsbild av kommunens långsiktiga lokalbehov och kapacitet. Planen utgör beslutsunderlag för att säkerställa att rätt lokalkapacitet finns för att möta kommunens behov och beslutade politiska ambitioner kopplade till lokaler. Planen ska tillgängliggöra informationen om behov och kapacitet och visa ekonomiska effekter. En gemensam strategisk plan ger förutsättningar för ökad grad av tillit och samarbete, internt och med externa aktörer.

Den strategiska lokalförsörjningsplanen visar kommunens långsiktiga behov av investeringar och fungerar som underlag för kommunens investeringsplan och arbetet med kommunens fastighetsportfölj. Investeringsplanen upprättas årligen och beslut om investeringsramar tas i samband med EVP.

Dokumentets förankring och beslutsgång

En strategisk lokalförsörjningsplan tas fram årligen och fastställs i kommunstyrelsen. Underlagen för de olika verksamhetsområdena godkänns i respektive nämnd. Planen arbetas fram i den kommunövergripande lokalgruppen och sammanställs av kommunkontoret.

Kommunal service som omfattas av planen

Den strategiska lokalförsörjningsplanen omfattar kommunens samlade lokalbehov för förskola, grundskola, gymnasieskola, större delen av verksamheten inom kultur, fritid och idrott samt bostäder som hyrs ut via kommunen. Planen omfattar också träffpunkter och lokaler för socialförvaltningens verksamhet.

Lokalbehov för delar av vård- och omsorgsförvaltningens och kultur- och fritidsförvaltningens verksamhet, som exempelvis restauranger och vissa idrottsytor omfattas inte. Behovet av kontorslokaler finns inte heller beskrivet eftersom denna behovsanalys pågår på flertalet förvaltningar. Kommande uppdateringar är tänkta att omfatta även dessa lokaler.

Planens struktur

Lokalbehoven presenteras per verksamhetsområde i denna plan och fördjupat, per geografiskt område, i en bilaga till planen. Kommunens behov och kapacitet visas fördelat på 12 delområden, 7 i Lunds centralort och 5 i tätorterna. Befolkningen kan självklart röra sig mellan områden och nyttja verksamhet i andra områden. Vid analys är det därför viktigt att även titta på kapaciteten i angränsande delområden. För vissa verksamheter, som exempelvis gymnasieskola, är det mer intressant att analysera behovet för Lund som helhet.

Planeringsförutsättningar

Globala trender med lokala effekter

Trots globala utmaningar i form av coronapandemi, global uppvärmning och säkerhetspolitiska spänningar länder emellan ser den globala återhämtningen ut att vara på väg med ökad tillväxt och inflation som följd. I vår alltmer globaliserade värld påverkar globala händelser det lokala samhället och dess marknader i allt större utsträckning. Inte minst har rådande pandemi inverkat på hur vi reser, studerar, arbetar och umgås. I vilken utsträckning det på sikt kommer förändra exempelvis våra arbetssätt och i en förlängning utformningen av kontor, skolor och bostäder är dock svårare att förutsäga. Klart är dock att vår förmåga att nyttja olika elektroniska stöd för att verka på distans snabbt fått genomslag och förenklat förutsättningarna för exempelvis arbete och vård i hemmet.

Oaktat coronapandemins effekter fortgår urbaniseringen, en av våra globala megatrender som påverkar oss tydligt på ett lokalt plan. Trenden medför ett fortsatt ökat behov av bostäder och verksamhetslokaler av olika slag i tillväxtorter som Lund.

Behovet av bostäder och verksamhetslokaler påverkas vidare av demografiska utmaningar som vi ställs inför när andelen människor i icke arbetsför ålder stiger kraftigt. Detta ökar behovet av social infrastruktur för vård, skola och omsorg. Samtidigt innebär det att allt färre ska försörja fler ur ett skatteperspektiv.

Behovet av och förväntningarna på "klimatsmarta" byggnader och lokaler ökar. Det finns en efterfrågan hos kunder men även investerare, banker och fastighetsvärderare efterfrågar i större utsträckning än tidigare "gröna fastigheter" för grön finansiering. Lunds kommun bidrar till att möta denna utveckling genom åtgärder enligt LundaEko (Lunds kommuns program för ekologiskt hållbar utveckling).

Fastighetsmarknaden Sverige

Trots rådande händelser i världen, eller kanske delvis därav, har den svenska fastighetsmarknaden visat en positiv utveckling inte bara i år utan även tidigare år. Tydligast är utvecklingen i storstads- och tillväxtregionerna, och då främst för bostäder och samhällsfastigheter. Intresset att förvärva fastigheter är fortsatt mycket stort och det mesta talar för att transaktionsvolymen i Sverige 2021 kommer att överträffa rekordåret 2020. Stockholmsmarknaden har den största omsättningen följt av Skåne och Västra Götaland.

En del av förklaringen till fastighetsmarknadens utveckling återfinns i osäkerheten på de finansiella marknaderna. I brist på trygga investeringsalternativ söker investerare sig till fastighetsmarknaden där främst bostads- och samhällsfastigheter utgör trygga och stabila tillgångar. Med anledning av det råder ett fortsatt starkt investeringsintresse för Sverige, Skåne och Lund vilket fortsatt pressar ned direktavkastningskraven. Detta i kombination med fortsatt låg ränta, stark efterfrågan och mycket begränsat utbud i Lund bidrar till en förväntad positiv värdeutveckling. Lunds kommuns fastighetsinnehav står sig därmed sannolikt starkt och marknadsvärdet väntas utvecklas positivt. Samtidigt har det ökade intresset för samhällsfastigheter bidragit till att intresset från privata aktörer att etablera sig i Lund ökat och därmed har även konkurrensen på den lokala marknaden hårdnat. Det är därför av vikt att de kommunala lokalerna är konkurrenskraftiga med kostnadseffektiv fastighetsförvaltning framöver.

Kommunens lokalbestånd

På uppdrag av kommunfullmäktige förvaltar och tillhandahåller servicenämnden cirka 377 objekt varav 260 ägs av kommunen och 117 av objekten är inhyrda. Av den totala lokalytan äger kommunen cirka 85 procent. Drygt hälften av de lokaler som förvaltas av serviceförvaltningen utgörs av förskola, grundskola, gymnasium och vuxenutbildning. Servicenämnden hyr in lokaler för cirka 148 miljoner kronor årligen baserat på årshyran för 2021, varav 30 miljoner avser hyra för paviljonger.

Vårfruskolan

Styrande dokument

Ekonomi- och verksamhetsplan för Lunds kommun 2022-2024

I gällande ekonomi- och verksamhetsplan för Lunds kommun anges ett antal viljeinriktningar för lokalplaneringen som ännu inte konkretiserats i uppdrag till någon specifik nämnd. Bland annat anges att förväntade investeringar i lokaler för kommunal service ska beräknas och väga tungt vid alla ställningstaganden i den kommunala planeringen. Investeringar ska planeras i första hand efter det mest trängande behovet och därefter efter driftekonomiska vinster vid underhåll och nya investeringar. Incitament ska finnas för att minska användningen av för stora lokaler och lokalkostnaderna ska sänkas. I kommunens fastigheter ska ingen underhållsskuld byggas upp. I EVP anges också en vilja att välkomna fristående skolor och därigenom öka valfriheten för elever och vårdnadshavare.

Vidare finns det i EVP ett uppdrag till kommunstyrelsen att ge frivillig- och idrottsorganisationer bättre möjlighet att driva verksamhet under en större del av dygnet i kommunens lokaler.

Planerad bostadsutbyggnad

Det pågår arbete med att ta fram ett bostadspolitiskt program, en utbyggnadsplan samt en markpolicy. En utgångspunkt som återfinns i direktivet för dessa uppdrag är att 800 bostäder ska färdigställas årligen fram till 2030. Kapacitet i befintliga skolor och förskolor har varit en av utgångspunkterna i framtagandet av förslag till utbyggnadsplan. De tre dokumenten väntas antas under 2022.

Program för social hållbarhet

- Lunds kommun ska i sin fysiska planering säkerställa mer jämlik och jämställd tillgång till grön- och friluftsområden, gång- och cykelvägar, rekreation och spontanidrottsplatser, skolgårdar, idrottsanläggningar och annan service.
- I Lund ska stadsplaneringen sträva mot att skapa en blandad och jämlik kommun, med inkluderande platser för möten, aktivitet och rekreation med hög trygghet.

Program för ekologisk hållbarhet - Lunda-EKO

- Lunds kommun har år 2030 etablerat sig som en föregångare inom cirkulärt och klimatneutralt byggande och anläggningsarbete. Utsläppen från byggsektorn ska halveras till 2025 och vara nettonoll 2030.
- Lunds kommun ska i framtida bebyggelseplanering först och främst utgå från att växa genom förtätning av befintlig bebyggd mark eller hårdgjorda ytor. Den högklassiga jordbruksmarken (klass 8–10) ska värnas. Jordbruksmark bör inte tas i anspråk för ny bebyggelse.

Plan för klimatneutralt byggande

Stadsbyggnadskontoret arbetar för närvarande, med bred förankring i koncernen, fram en plan för klimatneutralt byggande som är tänkt att behandlas politiskt under 2022. Kommunens lokalförsörjning har identifierats som en viktig pusselbit för att nå målsättningarna. Ambitionen är att utreda lokalinvesteringsprocessens möjligheter att bidra till ett klimatneutralt och cirkulärt byggande i kommunen.

Lunds kommuns översiktsplan

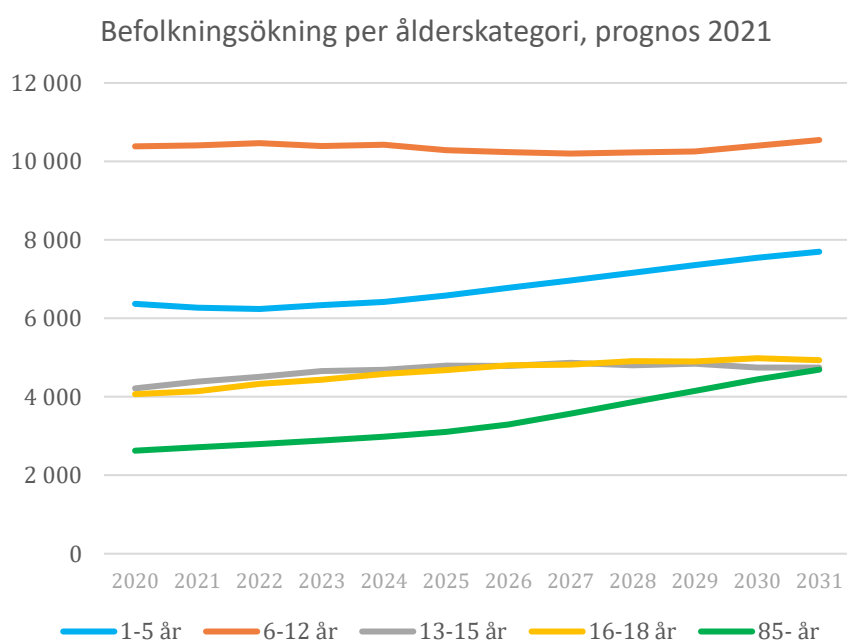
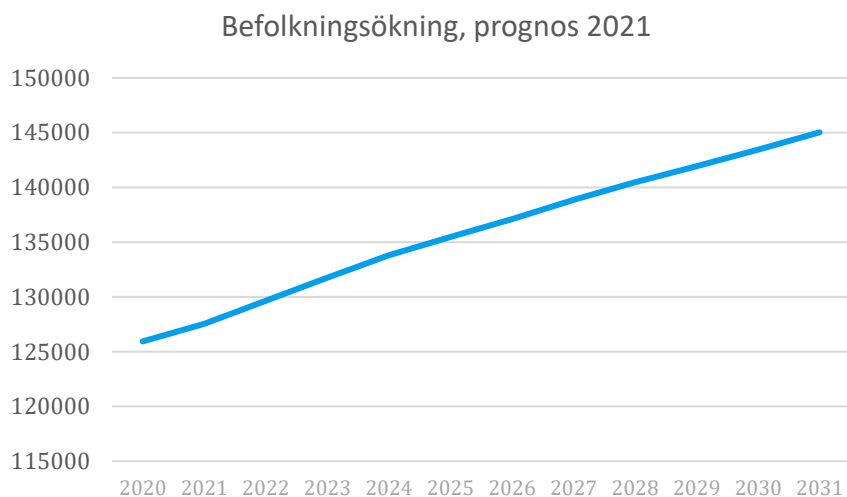
- En stadsutveckling mot ökad täthet, särskilt i centrala lägen och kollektivtrafiknära lägen innebär att befintliga strukturer kan nyttjas effektivare.
- Goda livsmiljöer, för en heterogen befolkning, ska skapas genom närhet och tillgänglighet till service, gröna miljöer och naturliga mötesplatser.
- Vägval som innebär effektivare markanvändning och samutnyttjande blir nödvändigt, också i stadsplaneringen.

Befolkningsprognos

Lund är Sveriges tolfte största stad och fortsätter att växa. Under 2020 ökade den totala folkmängden med 1 000 personer och vid årsskiftet hade Lunds kommun cirka 126 000 invånare.

Under året föddes 1 140 barn och 820 personer avled, vilket ger ett födelseöverskott på 310 personer. Resterande ökning under året utgörs av en nettoinflyttning.

Under kommande tioårsperiod beräknas en total befolkningsökning på 19 100 personer vilket innebär en genomsnittlig årlig ökning på 1 740 personer.

Ålder	Antal 2020	Ökning antal mellan 2020 och 2031	Ökning % mellan 2020 och 2031
1-5 år	6 400	1 300	21 %
6-12 år	10 400	200	2 %
13-15 år	4 200	500	11 %
16-18 år	4 100	900	21 %
19-64 år	78 300	12 000	15 %
65-84 år	18 800	1 800	10 %
85- år	2 600	2 100	79 %
Total	126 000	19 100	15 %

Fram till 2031 beräknas Lunds befolkning i snitt öka med 15 procent. Befolkningen i grupperna 6-12 år och 85 år och äldre skiljer sig markant från snittet med en ökning under perioden på 2 respektive 79 procent. Ökningen av barn i ålder 1-5 år sker i princip uteslutande under andra halvan av planperioden.

Att beräkna behov utifrån befolkningsprognosen

Lokalförsörjningsplanens behov baseras på prognostiserad befolkningsutveckling samma år. Det vill säga behovet för exempelvis åldersgruppen 1-5 år 2022 utgörs av prognostiserat antal barn 2022.

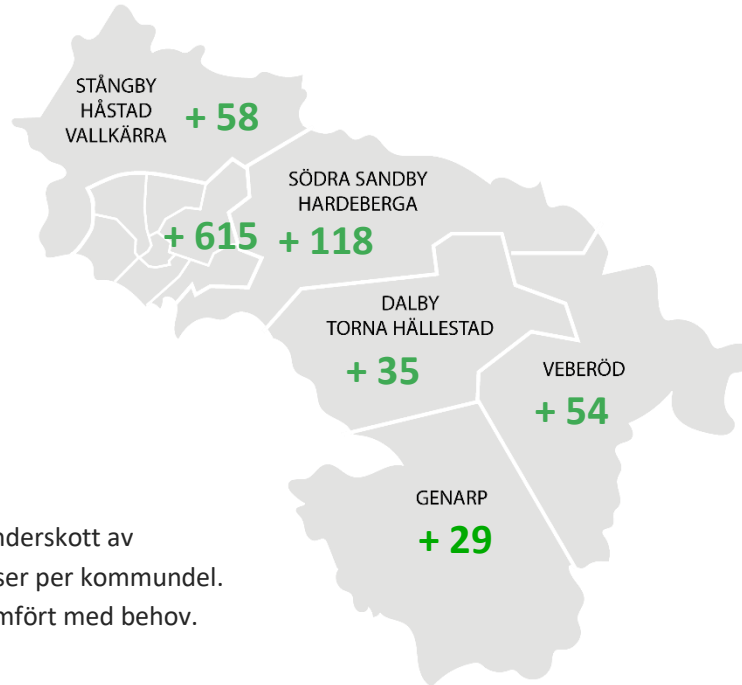
Denna plan grundar sig på befolkningsprognosen som kom i mars 2021 och som sträcker sig till 2031. Ny befolkningsprognos med prognostiserade värden till och med 2032 tas fram under våren 2022 och kommer att utgöra underlag för nästa års plan.

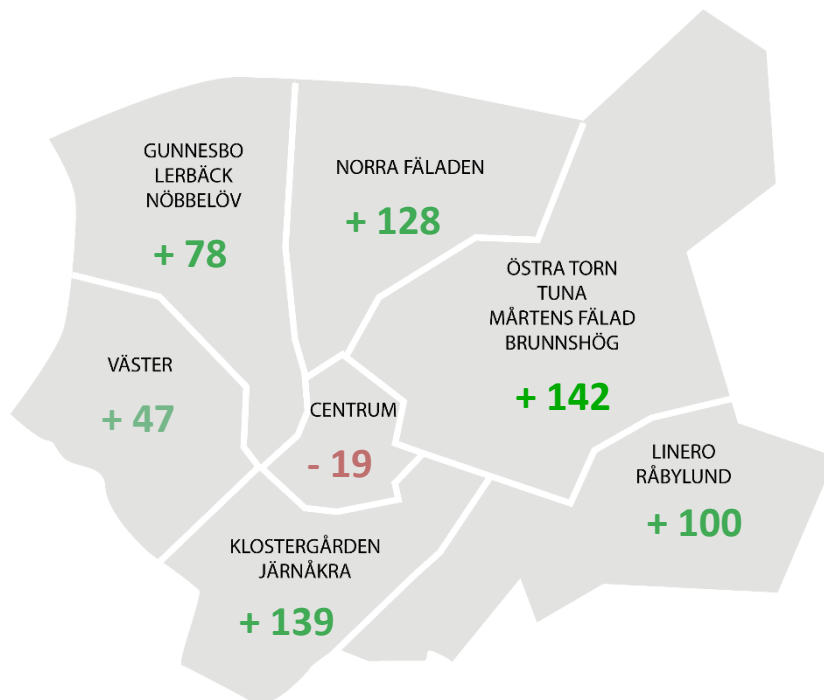
Lönneberga förskola

Förskola

Utgångsläge 2021

Över- och underskott av förskoleplatser per kommunal. Kapacitet jämfört med behov.

	Förskolor	Kapacitet	Kapacitet %
Kommunal	68	4 970	75%
Fristående	46	1 647	25%
Total	114	6 617	

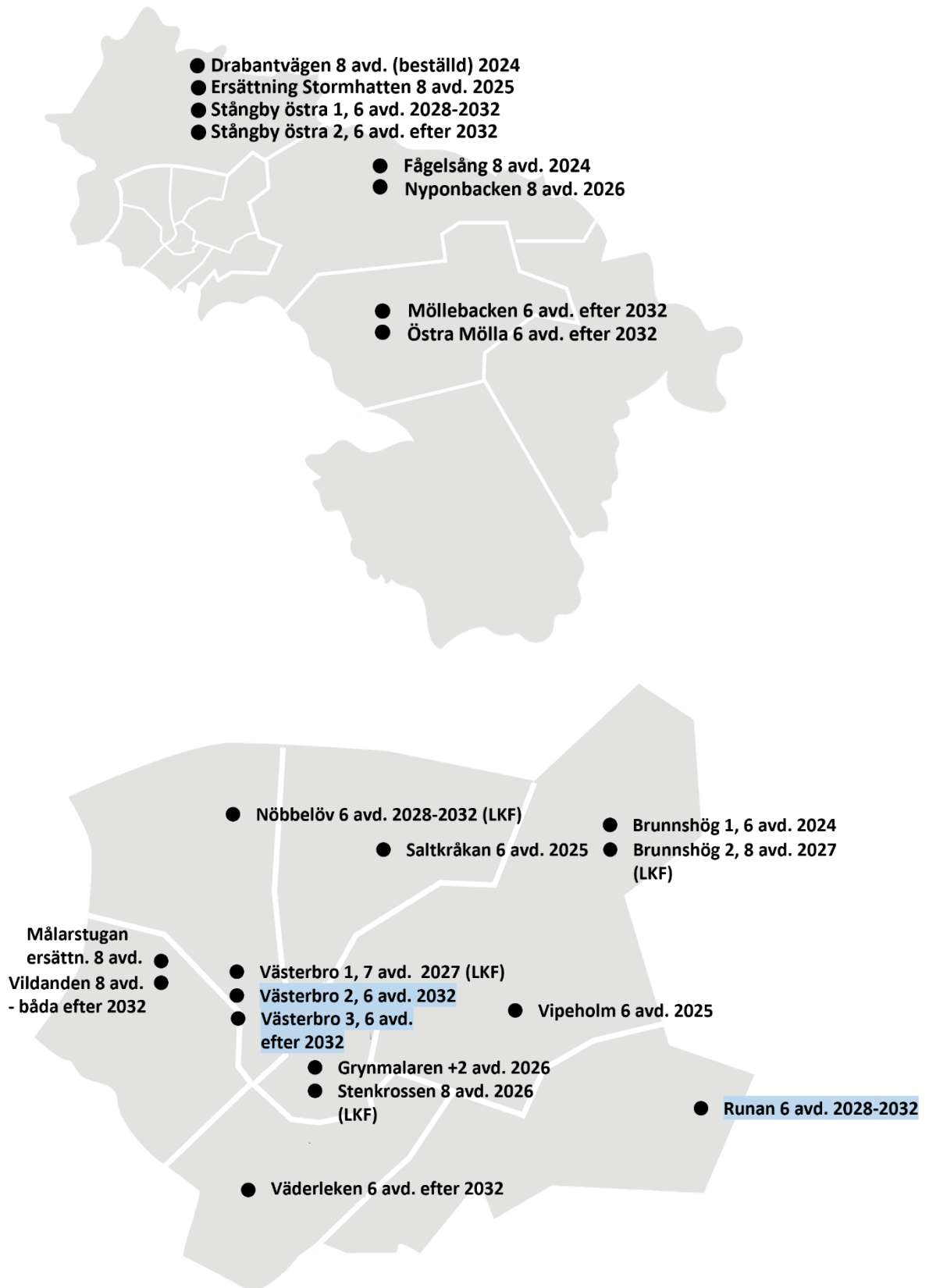
För förskoleverksamheten tas behov fram baserat på prognostiserad befolkning i ålder 1-5 år och en nyttjandegrad på 91 procent. Nyttjandegraden är den samma som utfall 2019 då 91 procent av befolkningen i åldern 1-5 år var inskrivna i förskolan.

Fram till 2030 prognostiseras totalt sett ett nettoöverskott av platser vilket innebär att antalet förskoleplatser är fler än antalet barn med behov av förskola. Under planperioden minskar överskottet från drygt 800 till drygt 200 platser. Behovet av förskoleplatser varierar stort inom ramen för varje läsår. Under höstterminen finns endast barn i ålder 1-5 år i verksamheten. Under vårterminen innehåller verksamheten barn i ålder 1-6 år. Skillnaden i antal barn är ca 10 % av det totala antalet vilket motsvarar cirka 500 barn. Variationen är en planeringsförutsättning och hanteras genom flera strategier. I de flesta fall startas ett läsår med färre barn per enhet och under året tas tillkommande barn in i befintliga grupper. I vissa fall startas verksamheten med färre grupper och under vårterminen startas nya grupper. En behovsbeskrivning som utgår från åldersgruppen 1-5 år kräver en överkapacitet som kan hantera ett behov som uppkommer under vårterminen.

Tabellen nedan visar nettoöverskott eller nettounderskott av förskoleplatser jämfört med prognostiserat antal barn i ålder 1-5 per år och område.

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Centrum	-19	13	-12	-25	-49	-31	-39	-51	-69	-80
Dalby/Torna Hällestad	35	45	69	100	97	89	68	49	35	24
Genarp	29	35	32	33	36	29	22	13	3	-7
Gunnesbo/Lerbäck/Nöbbelev	78	95	55	58	52	39	74	46	27	8
Klostergården/Järnåkra	139	143	138	149	125	116	106	95	84	76
Linero/Råbylund	100	86	57	43	31	-31	-39	-49	-60	-71
Norra Fäladen	128	123	78	69	57	41	26	15	2	-8
Stångby/Håstad/Vallkärra	58	89	84	70	32	3	-26	-49	-67	50
Södra Sandby/ Revinge /Hardeberga	118	122	49	142	140	122	106	89	69	50
Veberöd	54	65	74	93	98	90	84	75	64	53
Väster	47	72	-21	-12	-8	-9	-12	-18	-26	-34
Östra torn/Tuna/Mårtens fälad/Brunnshög	142	128	89	121	196	159	262	230	200	169
Totalt nettoöverskott	909	1016	692	841	807	617	632	445	262	230

Planerade investeringar och beräknat färdigställande

	Summa (tkr)	Innan 2023	2 023	2 024	2 025	2 026	2 027	2028- 2032	senare
Drabantvägen förskola	68 700	4 200	40 600	23 900					
Brunnshög förskola 1	inhyrning			X					
Fågelsång förskola	70 000	5 000	35 000	30 000					
Saltkråkans förskola	50 000			25 000	25 000				
Stångby, förskola	70 000		3 000	32 000	35 000				
Vipeholms förskola	50 000		3 000	23 000	24 000				
Grynmalarens förskola	40 000				10 000	30 000			
Nyponbackens förskola	70 000				35 000	35 000			
Stenkrossen förskola	inhyrning					X			
Brunnshög, förskola 2	inhyrning						X		
Västerbro, förskola 1	inhyrning						X		
Nöbbelöv förskola	inhyrning							X	
Runans förskola*	50 000							50 000	
Stångby Ö, förskola 1	70 000						35 000	35 000	
Västerbro, förskola 2*	50 000							50 000	
Målarstugan, ersättning	70 000								70 000
Möllebackens förskola	50 000								50 000
Stångby Ö, förskola 2	50 000								50 000
Vildandens förskola	70 000								70 000
Västerbro, förskola 3*	50 000								50 000
Väderleken förskola	50 000								50 000
Östra Mölla förskola	50 000								50 000

* Nytt objekt

Förändring av gällande investeringsplan

Tidplan har justerats för följande projekt:

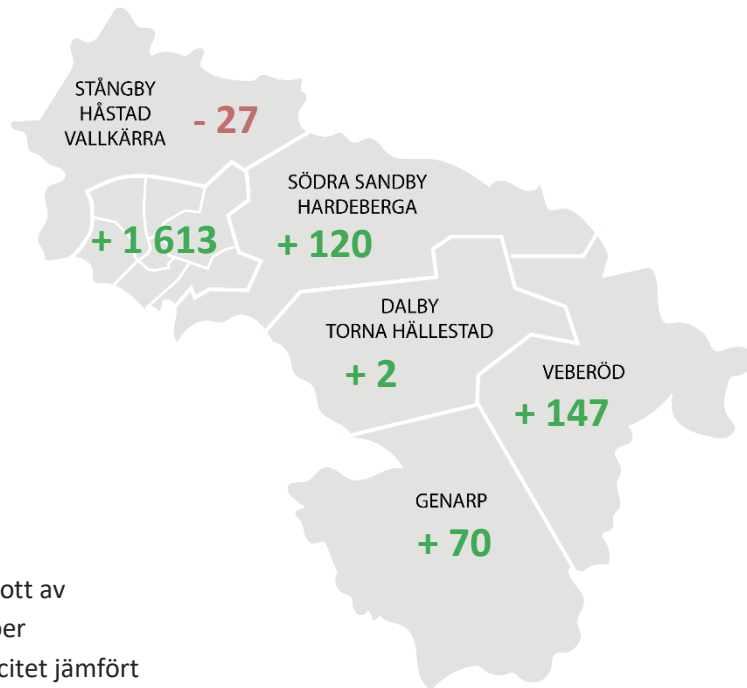
- Grynmalaren
- Saltkråkan
- Stenkrossen
- Drabantvägen
- Ersättning Stormhatten
- Förskola Nöbbelöv
- Målarstugan
- Väderlekens förskola
- Brunshög förskola 1
- Brunshög förskola 2
- Stångby ö förskola 1
- Stångby ö förskola 2
- Fågelsång
- Nyponbacken

Övriga förändringar:

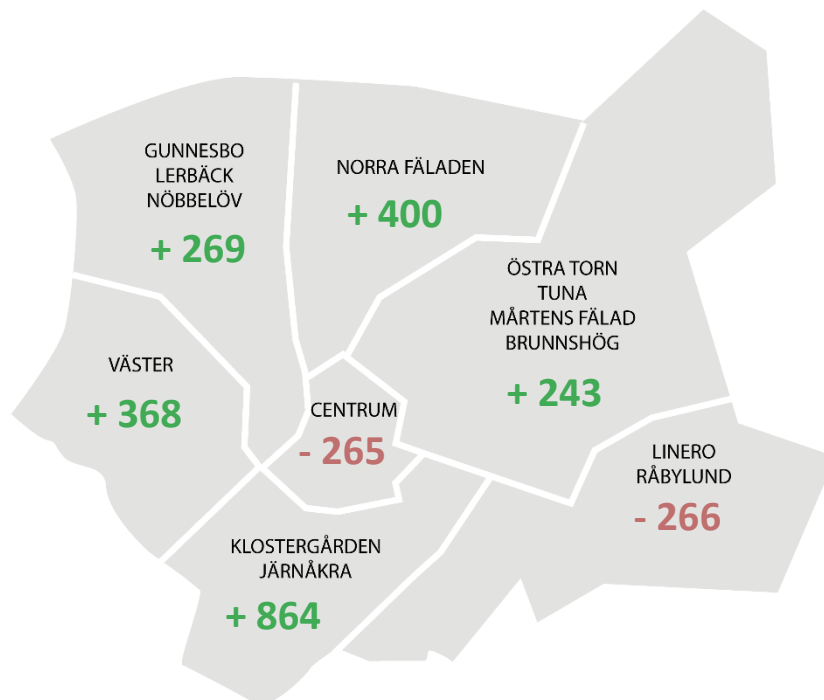
- Brunshög förskola 1 ändras från investering till inhyrning. Behovet kommer initialt att lösas med en paviljongetablering och sedan inrymmas i Brunshögsskolan. En investering för ny förskola kommer att behöva läggas till när skolans lokaler behöver användas fullt ut av grundskolans verksamhet.
- Västerbro förskola 2, 6 avd, läggs till 2028-2032.
- Västerbro förskola 3, 6 avd. läggs till efter 2032.
- Förskola Runan 6 avd, läggs till 2028-2032.

Grundskola

Utgångsläge 2021

Över- och underskott av grundskolplatser per kommunedel. Kapacitet jämfört med behov.

	Skolor	Kapacitet	Kapacitet %
Kommunal	39	14 758	80 %
Fristående	13	3 206	20 %
Total	52	17 964	

För verksamheten skola baseras behov på prognostiserad befolkning i ålder 6-15 år. Fram till 2030 prognostiseras totalt sett ett nettoöverskott av platser men skillnaden är stor mellan delområdena. Tabellen nedan visar nettoöverskott eller nettounderskott av grundskoleplatser jämfört med behov per år och område. Kapaciteten är praktisk kapacitet enligt barn- och skolförvaltningens bedömning. Cirka 40 procent av eleverna på kommunens fristående grundskolor är folkbokförda i andra kommuner. Den strategiska lokalförsörjningsplanen utgår ifrån att denna fördelning bibehålls under planperioden och att cirka 60 procent av kapaciteten i de fristående grundskolorna, motsvarande 2000 platser, är tillgänglig för kommunens elever.

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Centrum	-265	-308	-332	-367	-390	-410	-436	-457	-481	-496
Dalby/Torna Hällestad	-1	-17	-35	-42	144	173	179	200	220	232
Genarp	70	79	81	89	85	86	88	91	90	91
Gunnesbo/Lerbäck/Nöbbelev	269	219	208	204	212	214	211	209	202	194
Klostergården/Järnåkra	864	879	906	909	909	947	945	957	960	960
Linero/Råbylund	-266	35	8	5	3	10	1	5	5	-1
Norra Fäladen	400	405	400	423	432	448	454	468	480	484
Stångby/Håstad/Vallkärra	-27	-23	-32	-53	-58	-72	-91	-93	-114	234
Södra Sandby/ Revinge /Hardeberga	120	132	138	119	124	129	123	130	113	99
Veberöd	147	131	115	97	94	111	113	118	119	123
Väster	368	366	368	379	389	390	395	396	398	402
Östra torn/Tuna/Mårtens fälad/Brunnshög	243	217	227	281	293	270	268	261	636	613
Totalt nettoöverskott	1922	2115	2052	2044	2237	2296	2250	2285	2628	2935

Förra årets befolkningsprognos visade en ökning på 1300 barn i grundskoleålder fram till 2030. Den nya befolkningsprognosen visar en ökning på 700 barn fram till 2031, alltså nästan hälften så många. Den förändrade prognosen bidrar till den överkapacitet som finns inom flera kommundelar. I aggregerad form redovisar befintlig kapacitet en stor överkapacitet på kommunnivå. Inom vissa områden finns det emellertid ett behov av att utöka kapaciteten. Under planperioden utökas kapaciteten med cirka 1300 platser genom fyra tillkommande skolor; Södra Råbylund, Brunnshögsskolan, Påskagänget samt Stångby. Det ur ett behovsperspektiv inte motiverat att, utöver liggande planering, tillföra ytterligare grundskoleplatser under planperioden.

Möjlighet att nyttja redovisad kapacitet

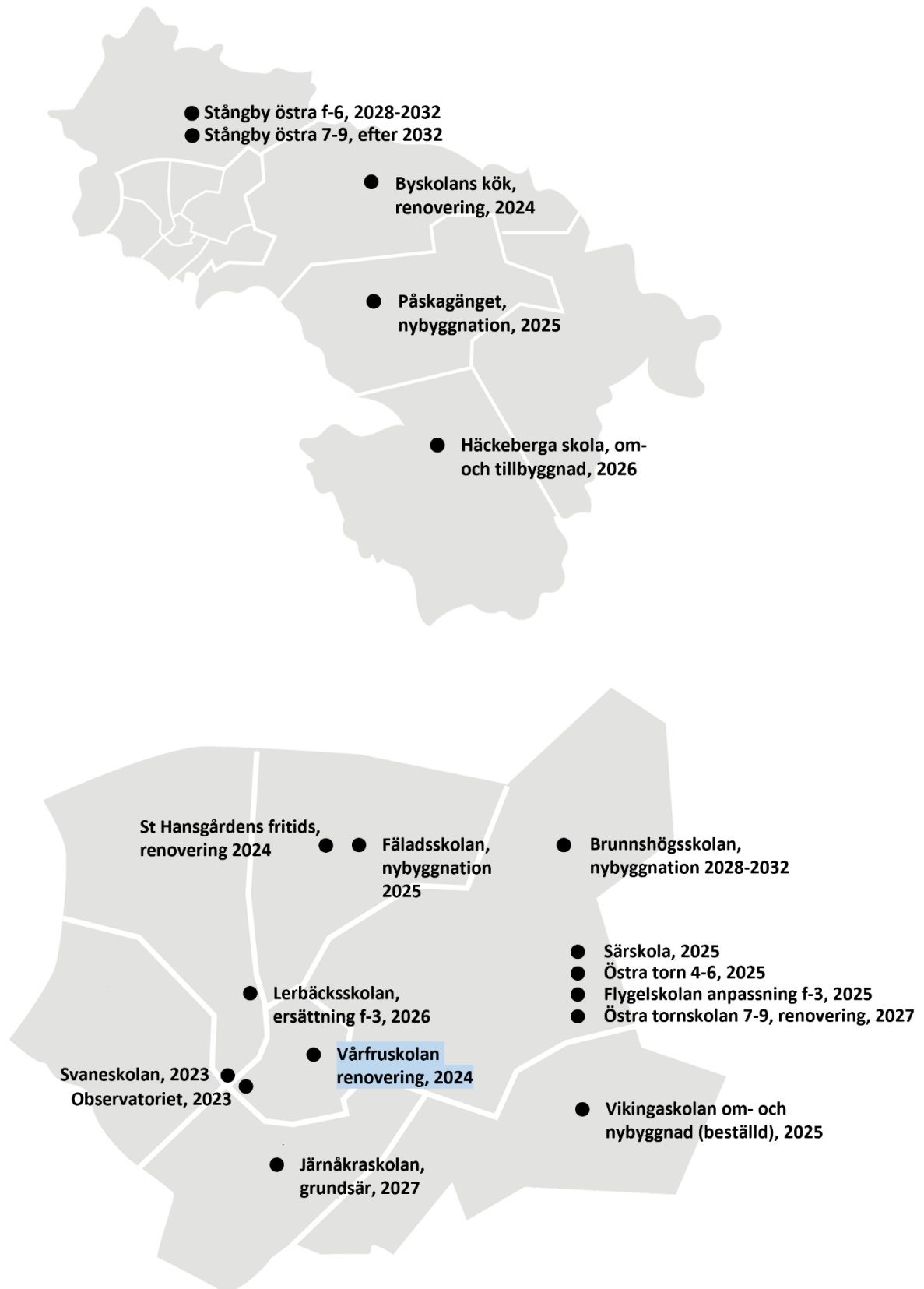
Det finns flera faktorer som bör belysas kopplat till möjligheterna att kunna utnyttja den lediga kapaciteten fullt ut. En viktig faktor är storleken på klasser på respektive grundskola. Den genomsnittliga klassen i Lund har knappt 25 elever. Ambitionen från barn- och skolförvaltningen är att klasser planeras för max 25 elever i lågstadiet och max 30 elever i mellan- och högstadium. Kapaciteten är därför beräknad utifrån en större storlek på klasser än det faktiska utfallet. Att klasser inte fylls till max förklaras av att antalet elever i olika åldersgrupper inom aktuellt geografiskt område varierar över tid. Om det finns färre barn i ett visst område under en period blir klasstorlekarna mindre, alternativt startas färre klasser just den perioden. Det innebär att en skola som har kapacitet för två paralleller exempelvis kan ha endast en klass i årskurs fem men två klasser i övriga årskurser.

I Lunds kommunala skolor finns cirka 500 klasser. Om den genomsnittliga klasstorleken skulle ökas från 25 till 28 motsvarar det 1500 platser.

Killebäckskolan

Planerade investeringar och beräknat färdigställande

	Summa (tkr)	Innan 2023	2 023	2 024	2 025	2 026	2 027	2028- 2032	senare
Svaneskolan **			X						
Observatoriet, Naturskolan	8 000		8 000						
Byskolans kök	20 000		5 000	15 000					
St Hansgården	20 000		5 000	15 000					
Vårfruskolan*	32 000			32 000					
Flygelskolan	25 000				25 000				
Fäladskolan	250 000	2 600	53 000	94 400	100 000				
Särskola	30 000			15 000	15 000				
Vikingaskolan	269 000	1 000	68 000	100 000	100 000				
Östra torn 4-6	110 000		5 000	55 000	50 000				
Påskagängets skola	240 000	9 000	71 000	90 000	70 000				
Häckebergaskolan	111 000	6 000			50 000	55 000			
Lerbäckskolan, ny byggnad	180 000				80 000	100 000			
Järnåkraskolan, grundsärskolan	30 000					15 000	15 000		
Östratornskolan 7-9	55 000				2 000	25 000	28 000		
Brunnshögsskolan	250 000							250 000	
Stångby Ö, skola	200 000							200 000	
Stångby centralskola	200 000								200 000

* Nytt objekt

** Ryms i investeringen för Hedda Anderssongymnasiet

Förändring av gällande investeringsplan

Tidplan har justerats för följande projekt:

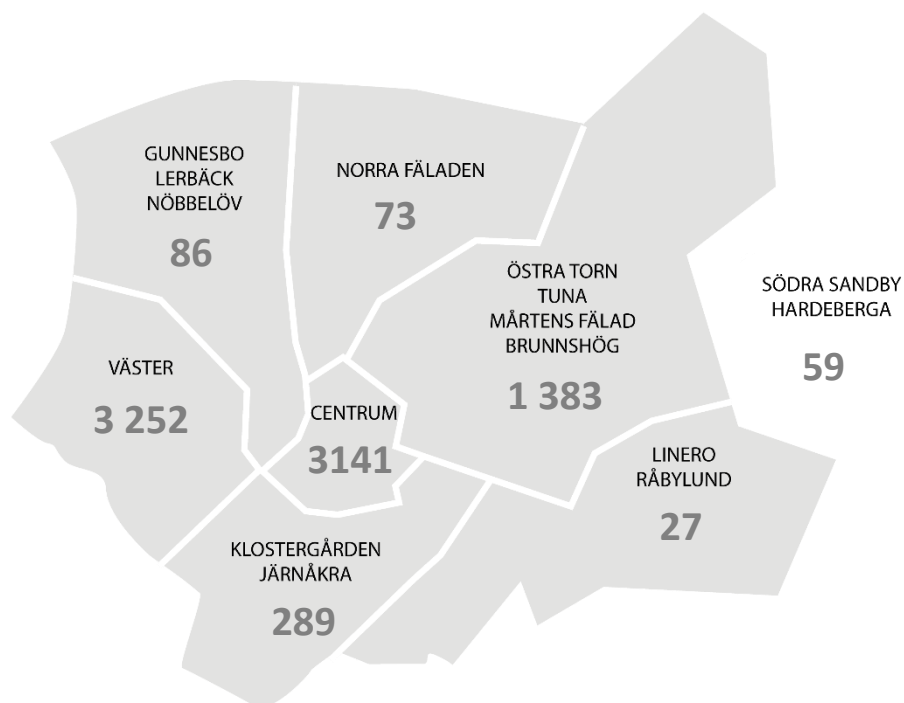
- Järnåkra särskola
- Östra tornskolan 7-9
- Påskagänget
- Vikingaskolan
- Häckeberga skola
- Byskolans kök
- Fäladsskolan 4-6

Övriga förändringar:

- Detaljplanearbete pågick under 2020 och 2021 för en fristående grundskola på Norra Fäladen och beställningsunderlaget till Fäladsskolan behövde därför kompletteras med en kapacitetsutredning. Det är inte längre sannolikt att planeringen för den fristående skolan kommer att fortlöpa och en kapacitetsutredning utöver det som barn- och skolnämnden redovisat i sitt underlag anses därmed inte nödvändig. Investeringsbeloppet omfattar inte träffpunkt och bibliotek. Fördjupad utredning pågår och dessa investeringar läggs in i nästa version av den strategiska lokalförsörjningsplanen.
- Vårfruskolan är i behov av renovering och en enkel utredning har genomförts. Lägg in i plan 2024.
- För att stimulera stadsutvecklingen samt byggandet av större lägenheter i Brunnsnäs är det önskvärt att tidigarelägga Brunnsnäs skolan och tillhörande idrottshall. Barn- och skolförvaltningen utreder konsekvenser av, och möjligheter med, en sådan tidigareläggning. Mot bakgrund av att utredning pågår och att skolplaneringen i östra Lund behöver hanteras med ett helhetsperspektiv ligger investeringen för anpassning av Flygelskolan kvar med färdigställande 2025 trots att barn- och skolnämnden ser behov av att tidigarelägga projektet. Detta kan innebära att en mindre paviljongetablering krävs på Flygelskolan för att temporärt möta behovet.
- Kommunstyrelsen fattade i april 2022 beslut om att rusta upp Observatoriet i Stadsparken för att kunna inrymma Naturskolan. Lägg in i plan 2023.

Gymnasieskola

Utgångsläge 2021

Utbud av gymnasieplatser i kommunen, fördelat per stadsdel i Lund samt kommundelen Södra Sandby/Hardeberga.

	Gymnasier	Kapacitet	Kapacitet %
Kommunal	5	7 176	86
Fristående	14	1 134	14
Total	19	8 310	

I regionen råder fritt sök vilket innebär att gymnasieelever kan röra sig över kommungränserna vid val av gymnasieskola. Flera av Lunds kranskommuner saknar också egna gymnasieskolor. Idag kommer cirka 60 procent av eleverna i den kommunala gymnasieskolan från andra kommuner. Behovsunderlaget inom gymnasieskolan består därför av betydligt fler elever än vad som prognostiseras i den egna befolkningen i åldern 16 till 18 år.

Tabellen nedan visar kapacitet och den egna befolkningen från 2021 till 2031.

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Hedda Anderssongymnasiet	744	1674	1674	1674	1674	1674	1674	1674	1674	1674
Katedralskolan	1491	1491	1491	1491	1491	1491	1491	1491	1491	1491
Polhem	2508	2508	2508	2508	2508	2508	2508	2508	2508	2508
Spyken	1245	1245	1245	1245	1245	1245	1245	1245	1245	1245
Vipan	1188	1188	1188	1188	1188	1188	1188	1188	1188	1188
Fristående skolor	1134	1134	1134	1134	1134	1134	1134	1134	1134	1134
Total kapacitet	8310	9240	9240	9240	9240	9240	9240	9240	9240	9240
Befolkning i Lund 16-18 år	4325	4433	4582	4681	4802	4821	4910	4904	4983	4930
Differens	3985	4807	4658	4559	4438	4419	4330	4336	4257	4310

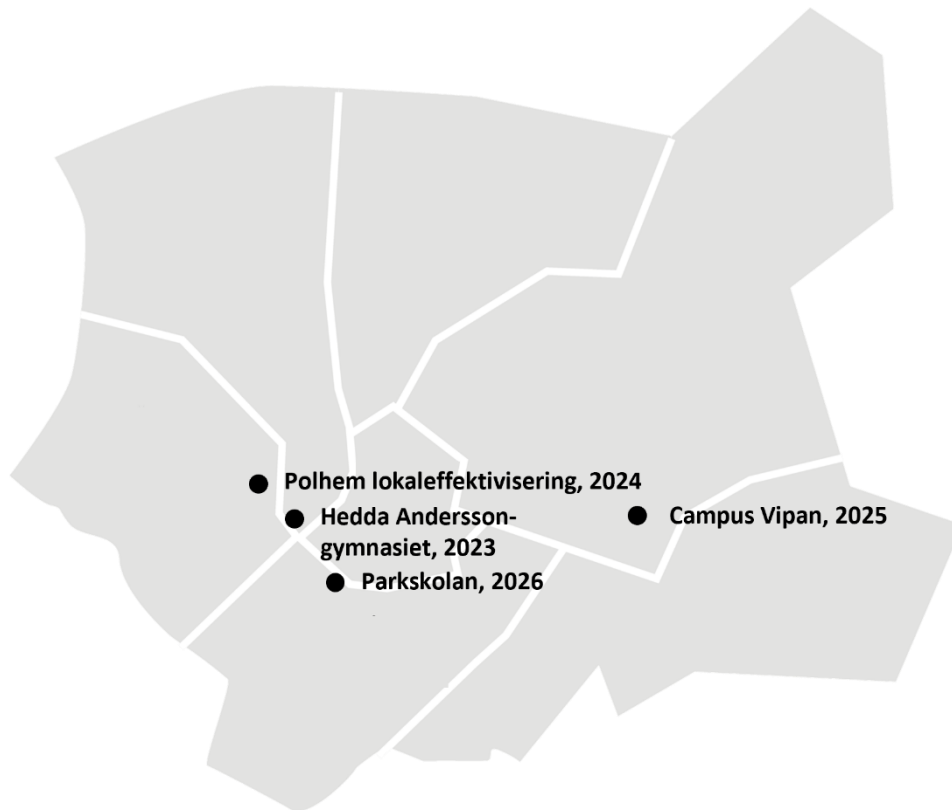
Under tioårsperioden beräknas befolkningen i åldersgruppen öka med cirka 800 personer. Under samma period ökar antalet gymnasieplatser i Lund med cirka 900 platser. Befolkningen i regionen beräknas öka på liknande sätt som i kommunen. När Hedda Anderssongymnasiet är färdigställt, bedömer utbildningsnämnden att det är en god balans mellan utbud och efterfrågan under förutsättning att fristående skolor och kranskommuners behov är på ungefär samma nivå som idag.

Det finns planer på att bygga en gymnasieskola i Lomma kommun 2026 med 800 platser, vilket på sikt kan ge ett överskott på gymnasieplatser i Lund. Lunds kommun har idag cirka 800 elever från Lomma i de kommunala gymnasieskolorna. Samverkansavtal och fritt sök gör dock att det är svårt att förutsäga hur stor påverkan en ny skola i Lomma skulle ha på söktrycket till Lunds gymnasieskolor.

Motsvarande samverkansavtal saknas för gymnasiesärskola men det finns en efterfrågan från omkringliggande kommuner på platser i Lund. Utbildningsförvaltningen arbetar för att lösa detta lokalbehov inför höstterminen 2022.

Utbildningsförvaltningen signalerar, även med två fullstora hallar för Hedda Anderssongymnasiet och Svaneskolan, en brist på idrottshallar och ett högt tryck på Högevallsbadet.

Planerade investeringar och beräknat färdigställande

	Summa	Innan 2023	2 023	2 024	2 025	2 026	2 027	2028- 2032	senare
Hedda Andersson gymnasiet	765 000	655 000	110 000						
Polhem, Lokaleffektivisering	60 000	700	30 300	29 000					
Campus Vipan	445 000	171 900	127 900	77 900	67 300				
Parkskolan	20 000				5 000	15 000			

Förändring av gällande investeringsplan

- Investering för renovering av Parkskolan senareläggs. Annexet till huvudbyggnaden används idag inte av verksamheten. Det är angeläget att utreda hur byggnaden kan nyttjas på bästa sätt.

Kultur och bibliotek

Utgångsläge 2021

	Bibliotek	Kulturlokaler
Antal	11	23

Bibliotek

Det finns 11 kommunala bibliotek, varav 1 stadsbibliotek. Stadsbiblioteket samt ytterligare 5 bibliotek finns i Lund medan 5 bibliotek är fördelade på tätorterna utanför Lund. Det går i genomsnitt 11 400 invånare per bibliotek i kommunen 2021. Genomsnittet kan relateras till Uppsala och Malmö som har 17 800 respektive 26 500 invånare per anläggning. I relation till kommunsnittet är försörjningen bättre i tätorterna utanför Lund och sämre i staden. Jämförelsen tar emellertid inte hänsyn till omfattning och kvalitet på, eller tillgänglighet till, biblioteken. Under planperioden planeras ett nytt bibliotek öppna i Brunnsnäs 2025. Biblioteket i Fäladsgården planeras att flyttas till Fäladsslyktan där även träffpunkt och nya Fäladsskolan ska byggas. Kultur- och fritidsnämnden har också signalerat att stadsbibliotekets lokaler är i behov av att moderniseras och utvidgas. Nämnden har tillsammans med tekniska nämnden i uppdrag att ta fram ett upprustningsprogram för stadsbiblioteket och Löwegrenska trädgården. Kultur- och fritidsnämnden lyfter också behov av lokaler till biblioteket i Stångby. Biblioteket inryms idag i Torngården, en byggnad som är otillgänglig och i behov av renovering. I utredning av möjliga lösningar bör möjligheten att inrymma biblioteksverksamheten i Prästängsskolan undersökas.

Kulturlokaler

I det kommunala beståndet finns det 23 kulturlokaler varav 17 i Lund och 6 i tätorterna utanför Lund. Många av stadens kulturlokaler är lokaliserade i centrum men har ett brett upptagningsområde. På grund av verksamheternas varierande karaktär och breda upptagningsområde har inga jämförelser mellan kommuner eller inom kommunen gjorts. Kultur- och fritidsnämnden lyfter en rad behov både vad gäller renovering/utveckling av befintliga kulturlokaler och vad gäller att etablera nya verksamheter inom kulturområdet.

Vad gäller befintliga verksamheter signalerar nämnden att stadsteatern, Mejeriet och Konsthallen är i stort behov av renovering. På sikt finns det även behov av att etablera ytterligare en scen med större kapacitet. En

sådan föreslås inrymmas i ett större kulturhus tillsammans med bland annat Kulturskolan.

Sedan införandet av musikcheck 2019 har Kulturskolans verksamhet vuxit i snabb takt vilket har lett till ett ökat behov av lokaler.

Kulturskolans lokalbehov löses i dagsläget genom ett antal spridda lokaler som är mer eller mindre anpassade för verksamheten men även till en begränsad del genom paviljonger med tillfälligt bygglov. I avvaktan på ett större kulturhus där skolan kan inrymmas i sin helhet finns det behov av en helhetslösning för Kulturskolans lokalisering i Lund ett kortare tidsperspektiv. Behovet av de lokaler för kulturskolan som finns i tätorterna utanför Lund kvarstår. I Södra Sandby planeras Byhuset där Kulturhuset Trycket inryms att avvecklas till förmån för bostäder. Det finns förslag om att skapa förutsättningar för kulturlokaler i de centrala delarna av Södra Sandby i stället.

Förtätning sker i området runt Stenkrossen i Lunds centrum. Kultur- och fritidsnämnden ser en möjlighet att utveckla sin verksamhet här för att kunna bemöta en större publik och möjliggöra för fler föreningar att vara verksamma i lokalerna. En möjlig lösning utreds av serviceförvaltningen. I samma område finns en äldre byggnad, Gula villan, med högt kulturhistoriskt värde som nämnden önskar nyttja för administration.

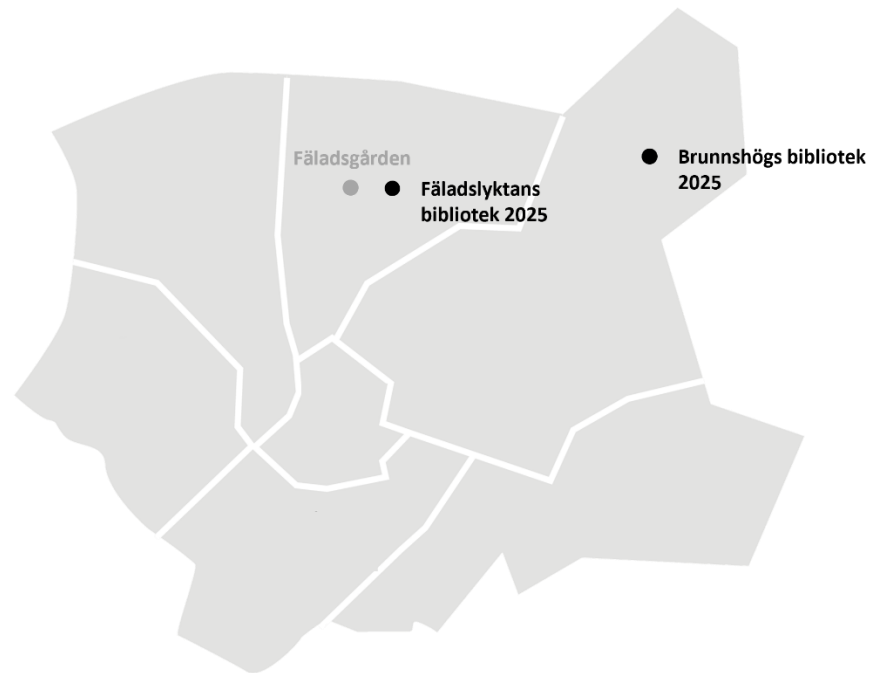
Ett betydligt större utvecklingsområde är Brunnsnäs där cirka 12 000 nya bostäder är under uppförande eller planering. Kultur- och fritidsnämnden ser ett behov av lokaler för exempelvis scenframträdanden och kulturskola. Behoven behöver konkretiseras i den vidare planeringen av området.

Behov finns även i Västerbro där cirka 5000 nya bostäder planeras. Från ett stadsutvecklingsperspektiv är det önskvärt att äldre industribyggelse bevaras och utvecklas i området. Kultur- och fritidsnämnden ser samtidigt en potential i att etablera verksamhet här som kan ha såväl centrum som stadens nordvästra delar som upptagningsområde. Ett koncept har tagits fram för den så kallade CEPA-byggnaden. Konceptet bygger på hög delaktighet från det lokala föreningslivet och syftar till att sänka trösklarna till kultur- och idrottslivet. En fördjupad utredning av CEPA-byggnaden är beställd.

En annan kulturhistoriskt värdefull byggnad som föreslås fyllas med kulturverksamhet är den äldre stationsbyggnaden i södra centrum; Lund Södra. Ett förslag finns om att tillskapa ett allaktivitetshus för föreningsverksamhet, detta behöver emellertid utredas vidare.

Ombyggnation av Stadshallen pågår och upprustning av Stadsteatern i Folkets hus är beställd. I övrigt finns inga investeringar i kulturlokaler inlagda i investeringsplanen.

Planerade investeringar och beräknat färdigställande

	Summa	Innan 2023	2 023	2 024	2 025	2 026	2 027	2028-2032	senare
Brunnshögs bibliotek					X				
Fäladslyktan bibliotek					X				

Förändring av gällande investeringsplan

- Brunnshögs bibliotek läggs till i plan
- Fäladslyktans bibliotek läggs till i plan. Efter fördjupad utredning kan ett investeringsbelopp anges. Tills vidare anges inhyrning.

Fritid och idrott

Utgångsläge 2021

	Hallar	Salar	Bollplan 11- manna	Bollplan 7-manna	Inomhus- och utomhusbad
Antal	25	29	34	14	7

Badanläggningar

I kommunen finns idag 2 simhallar/badhus (Högevallsbadet och Delphinbadet) och 5 friluftsbad. Simhallarna finns i Lund medan friluftsbaden är lokaliserade i Lund, Dalby, Södra Sandby, Genarp och Veberöd. Totalt finns det 73 bassänglängder i kommunen, varav 24 inomhus och 49 utomhus. Hur man har bedömt tillgången till badanläggningar varierar mycket mellan kommuner och en jämförelse har därför inte gjorts.

Vad gäller behov av investeringar i badanläggningar signalerar kultur- och fritidsnämnden ett behov av att renovera och bygga ut Källbybadet. Med det stationsnära läget finns en stor potential i att utveckla badet ytterligare och göra det möjligt att nyttja under en större del av året samt att ta fram ett koncept som även inbegriper campingen i området, som kultur- och fritidsnämnden har ansvar för. Det har även föreslagits, bland annat i form av Lundaförslag, att förlägga en badanläggning i Brunnsåsa. Utbildningsförvaltningen förlägger delar av idrottsundervisningen på Högevallsbadet och ser ett generellt utökat lokalbehov för idrottsundervisningen framåt. Inga investeringar föreslås för badanläggningar under planperioden.

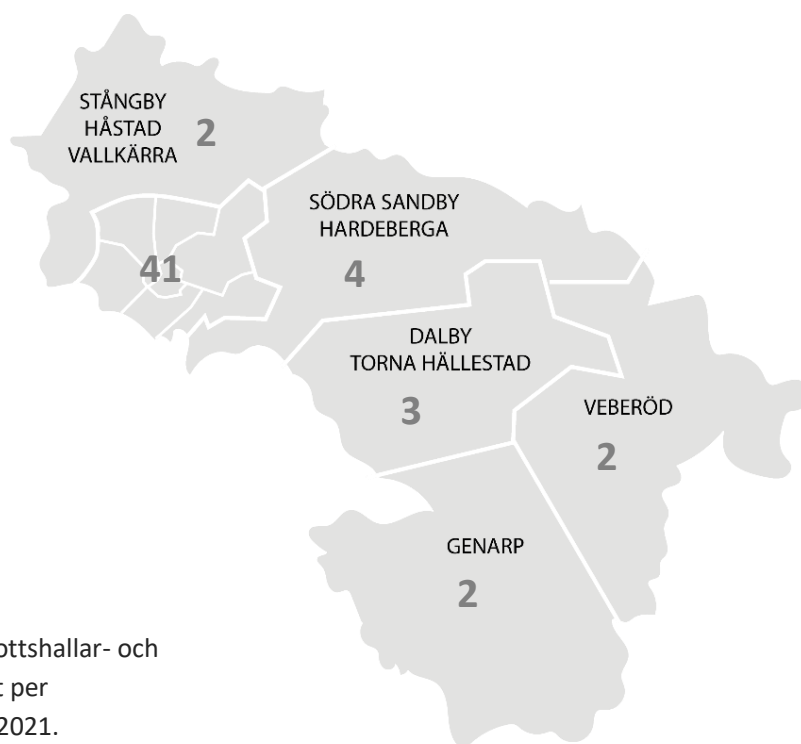
Ishallar

I kommunen finns idag 1 ishall med 1,5 rink (en stor och en liten rink). Ishallen finns vid arenan på Klostergården i Lund. Vintertid, när vädret tillåter, tillskapas isbanor även utomhus på Stortorget, Norra Fälleden, Linero samt i Veberöd. En jämförelse mellan kommuner kräver en mer kvalitativ analys för att vara givande. En mer övergripande uppskattning är emellertid att Lunds kommun har en något sämre försörjning av ishallar i relation till exempelvis Malmö och Uppsala. Inga investeringar föreslås för ishallar under planperioden.

Idrottshallar och idrottssalar

Redovisade hallar och salar överensstämmer med de hallar och salar som är bokningsbara via kultur- och fritidsnämnden. Sex idrottshallar är privata, övriga hallar och samtliga idrottssalar ägs av Lunds kommun. Det går i genomsnitt 2 300 invånare per idrottshall eller idrottssal i kommunen 2021. Genomsnittet kan relateras till Uppsala och Malmö som har 4300 respektive 5400 invånare per anläggning. Försörjningen i Dalby/Torna Hällestad, Veberöd samt östra delarna av Lund är något sämre i relation till kommunsnittet medan övriga delar av kommunen har en något bättre försörjning. Under planperioden planeras 9 idrottshallar. Flera av de planerade investeringarna omfattar att befintlig sal ersätts med, eller utökas till, fullstor idrottshall. En av de planerade hallarna är i privat regi.

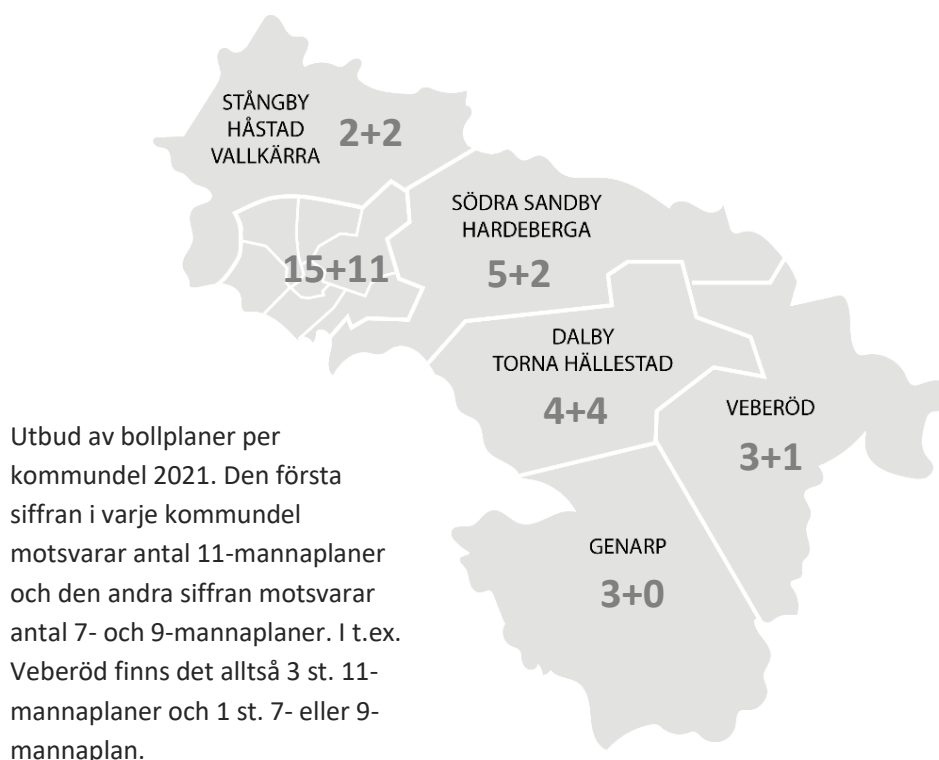
Lokalisering av de planerade hallarna är bestämd med undantag för idrottshallarna som ska möta Hedda Anderssongymnasiets och Svaneskolans behov. Temporära hallar kommer att placeras på Bollhusets parkering 2022. Parallellt utreds alternativa lokaliseringar för de permanenta idrottshallarna. Hallarna behöver hanteras inom ramarna för en helhet som innefattar Bollhuset, Arenan och det aktivitetsstråk som leder ner till Källbybadet. Hallarna bör ligga på rimligt gångavstånd från skolorna och ge synergieffekter ur ett förenings- och stadsutvecklingsperspektiv. En ny post i investeringsplanen för permanenta hallar har lyfts in med färdigställande 2026.

Utbud av idrottshallar- och salar fördelat per kommundel 2021.

Bollplaner och annan utrymmeskrävande idrott

Antalet bollplaner baseras på kultur- och fritidsnämndens inventering. Det går i genomsnitt 3 700 invånare per 11-mannaplan i kommunen 2021. Genomsnittet kan relateras till Uppsala och Malmö som har 3 200 respektive 6000 invånare per anläggning¹. I tätorterna utanför Lund är försörjningen relativt befolkningen bättre än i Lund. Här ligger snittet mellan 1 300 och 2 100 invånare per plan. Det finns ett generellt behov i Lund av ytor för utrymmeskrävande idrotter och ett särskilt behov på Linero och i Brunnshög. Kultur- och fritidsförvaltningen arbetar för att delar av stadens behov kan tillgodoses i Brunnshögsområdet men hur behovet ska tillgodoses på Linero behöver utredas vidare. Ett aktivitetsstråk planeras från Stadsparken till Källbybadet. I stråket finns idag ett flertal fotbollsplaner och kultur- och fritidsnämnden lyfter vikten av att dessa finns kvar samt att de som eventuellt tas i anspråk ersätts på annan plats. Under planperioden finns investeringsmedel för upprustning och ersättning av befintliga fotbollsplaner. Planering pågår för att hitta ytor för nya fotbollsplaner i kommunen, investering för dessa kan komma att lyftas in i kommande uppdatering av investeringsplanen.

¹ Dessa jämförelsetal är tagna från Kolada, en tjänst som tillhandahålls av den ideella föreningen Rådet för främjande av kommunala analyser. 2018 sammanställde Uppsala kommun nyckeltal för idrottsanläggningar från 15 olika kommuner. Utifrån den sammanställningen har Malmö och Uppsala 7 600 invånare respektive 3900 invånare per 11-mannaplan. Eftersom antalet planer varierar över tid och olika typer av anläggningar räknas med i olika kommuner är det svårt att få fram exakta jämförelsetal.

Övriga idrottsanläggningar

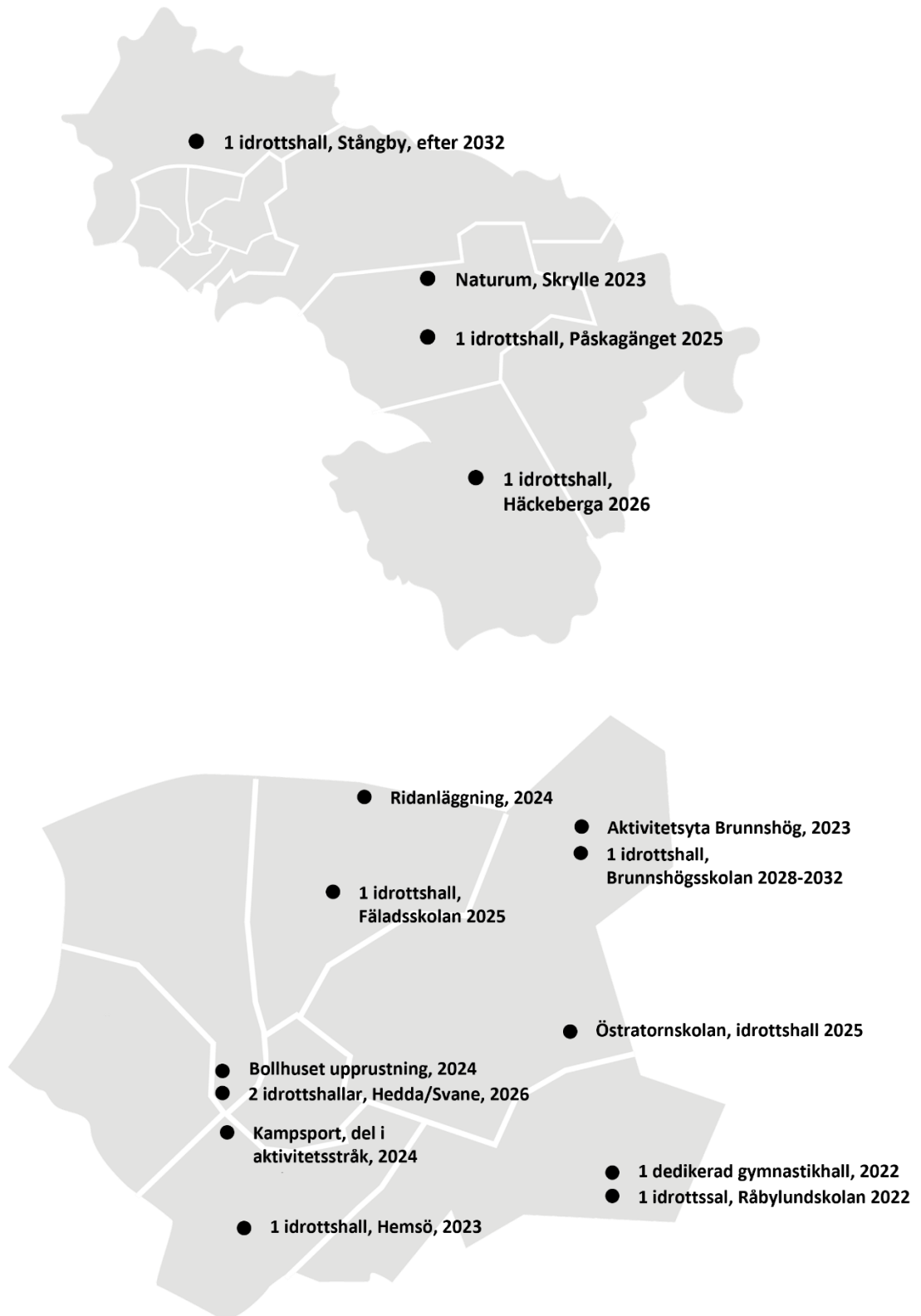
Det finns en rad övriga idrottsanläggningar i kommunen som redovisas samlat under denna rubrik. Bland annat har kommunen 15 beachvolleybollplaner, 3 ridanläggningar med sammanlagt 11 banor, 1 klätterhall och ett klätterställe utomhus, 1 skatehall och 4 skatebanor, 2 discgolfbanor och ett flertal tennisbanor. Kommunen har två större idrottsanläggningar; Bollhuset och Victoriastadion, som rymmer lokaler för ett flertal idrotter som till exempel judo, skytte, styrkelyft, basket och badminton. I kommunen finns ytterligare föreningsdrivna anläggningar för exempelvis kampsport, dans och scoutverksamhet. Under planperioden planeras ridanläggningen inom delområdet Norra Fäladen att flyttas till Ladugårdsmarken som ligger i norra delen av Norra Fäladen. Under planperioden finns också medel avsatta för upprustning av Bollhuset samt lokal för kampsport. Kultur- och fritidsnämnden signalerar ett behov av att ta ett helhetsgrepp om Bollhusets framtid och utvecklingsinriktning. I samband med renovering av Bollhuset vore det önskvärt att frigöra kapacitet för idrottslokaler med hög flexibilitet, exempelvis genom att undersöka möjligheten att flytta bowlinghallen till arenaområdet och skapa bättre förutsättningar för utveckling för såväl bowlinghallen som Bollhuset.

Fritidsanläggningar

Det finns 7 fritidsgårdar i kommunen, varav 3 i Lund och 4 fördelade på tätorterna utanför Lund. Fritidsverksamhet med större upptagningsområde som exempelvis Hemgården, Fältgruppen, Fritidsbanken och ComUng är lokaliserade i Lunds centrum. Kultur- och fritidsnämnden signalerar ett behov av fritidsverksamhet i delområdet väster och ser samlokalisering med Fågelskolan som en möjlig lösning. Detta initiativ bör dock analyseras i relation till utvecklingen av Bostället på Gunnesbo samt eventuell etablering i Västerbro, som delvis kan verka över samma geografiska område.

Inga investeringar i fritidslokaler läggs in i föreslagen investeringsplan. En investering som angränsar till fritidsanläggningar är Naturum i Skrylle. Projektet är påbörjat och tänkt att färdigställas 2023.

Planerade investeringar och beräknat färdigställande

	Summa	Innan 2023	2 023	2 024	2 025	2 026	2 027	2028- 2032	senare
Skrylle naturum	49 900	36 900	13 000						
Bollhuset, upprustning	35 000		15 000	20 000					
Kampsport, del i aktivitetsstråk	15 000		7 000	8 000					
Ridsportsanläggning	160 000	51 800	90 000	18 200					
Östratornskolan, idrottshall	45 000			25 000	20 000				
Idrottshallar, Hedda/Svane	150 000			50 000	50 000	50 000			
Stångby idrottshall	60 000								60 000

Investeringar i idrottshallar kopplade till grundskolor listas under avsnittet grundskola

Förändring av gällande investeringsplan

- Investering för permanenta idrottshallar för Hedda Anderssongymnasiets och Svaneskolans behov läggs in i plan med färdigställande 2026. Möjligheten att inrymma hallarna på Bollhusets fastighet utreds. Med anledning av detta utredningsarbete är det sannolikt att investeringen för såväl permanenta idrottshallar som för Bollhusets renovering behöver senareläggas.
- Tidplan justeras för Ridanläggning.

Bostäder

I detta avsnitt redovisas kapacitet för, och behov av, bostäder som kommunen hyr ut. Varje kommun svarar för socialtjänsten inom sitt område, och har det yttersta ansvaret för att enskilda får det stöd och den hjälp som de behöver. Vård- och omsorgsförvaltningen ansvarar för att fullgöra kommunens uppgifter avseende äldreomsorg och personer med fysisk funktionsnedsättning. Socialnämnden ansvarar för att fullgöra kommunens uppgifter inom socialtjänsten avseende individ- och familjeomsorg, socialpsykiatri och vissa uppgifter inom flyktingmottagning. Socialnämnden ansvarar också för bostäder enligt SOL/LSS till vuxna med psykiska funktionshinder.

Särskilda boenden för äldre planeras vanligen i enheter om 50-60 lägenheter. Omfattningen på övriga typer av boenden varierar oftast mellan 6 och 20 lägenheter. Beroende på brukargrupp ställs olika krav på såväl bostad som närmiljö. I tabellen nedan redovisas kommunens boenden. I tabellen inkluderas inte socialförvaltningens stödlägenheter.

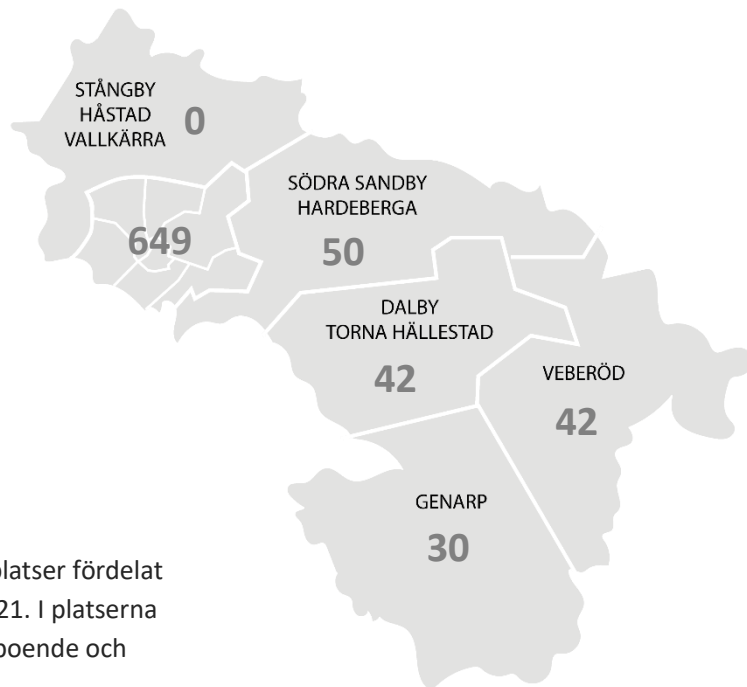
	Antal boenden	Kapacitet	Kapacitet %
Särskilt boende (VoO)	18	813	62 %
Servicelägenheter (VoO)	22	213	16 %
Gruppboendestäder (VoO)	28	157	12 %
HVB (Soc)	2	16	1 %
Särskilt boende (Soc)	7	89	7 %
Stödboende (Soc)	2	30	2 %
Total	79	1 320	100 %

På följande sidor redovisas kapacitet, behov och planerade investeringar för de olika boendeformerna separat.

Reimersdal särskilt boende

Särskilt boende, vård och omsorgsförvaltningen

Utbud av platser i platser fördelat per kommunedel 2021. I platserna ingår även korttidsboende och växelvård.

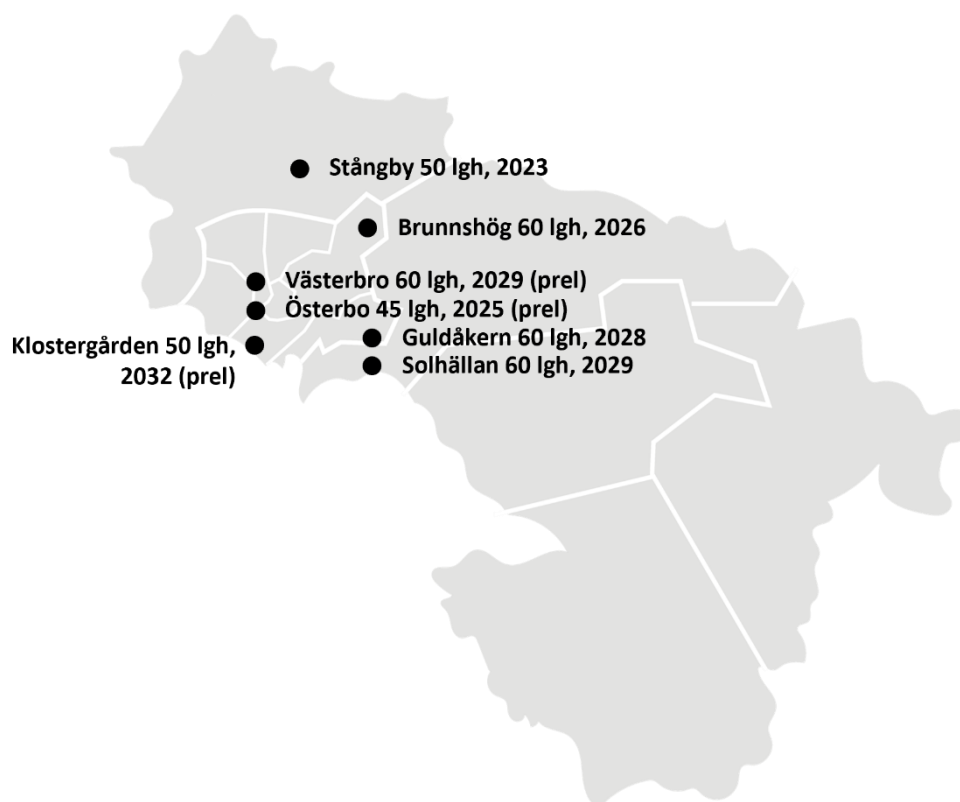
	Särskilt boende	Kapacitet	Kapacitet %
Kommunal	14	639	80 %
Kommunal, fristående utförare	4	174	20 %
Total	18	813	

Särskilt boende inkluderar även korttidsboende och växelvård. Andelen av befolkningen med behov av särskilt boende för äldre har minskat i Lund de senaste åren men prognosen för planperioden visar en kraftig ökning av antalet äldre. Samtidigt förskjuts behov av särskilt boende högre upp i åldern, bland annat på grund av att man är friskare högre upp i åldrarna, att kommunen arbetar med förebyggande verksamhet samt att fler vanliga bostäder är tillgängliga och möjliga att bo kvar i längre. Vård- och omsorgsförvaltningen prognostiserar ett behov av 1065 lägenheter till 2030. Prognosen förutsätter ett fortsatt arbete med förebyggande och rehabiliterande arbete, utveckling och implementering av välfärdsteknik samt att boendeanalternativen i form av mellanboendeformer utökas.

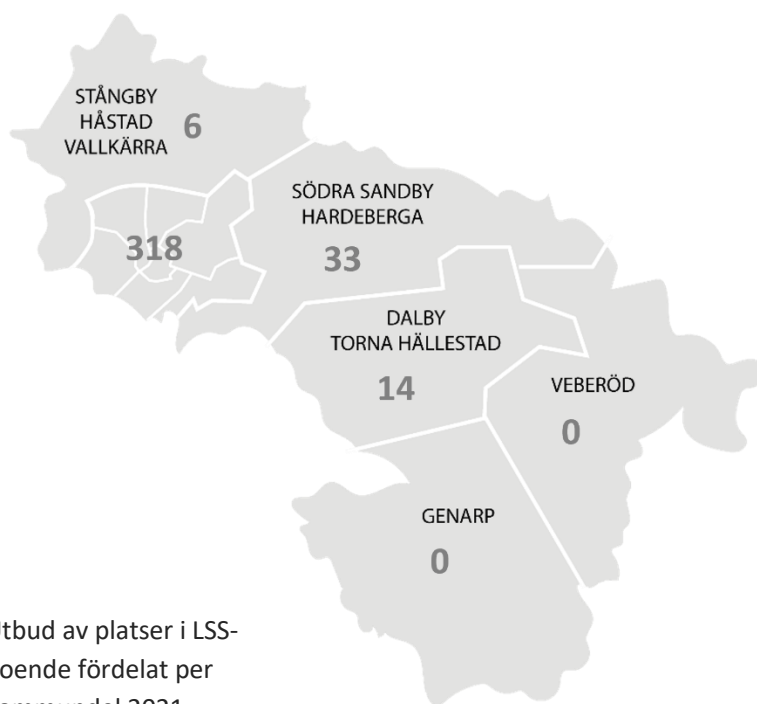
Tabellen nedan visar planerad kapacitet per område under perioden samt prognostiserat behov av särskilt boende.

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Centrum	212	212	212	257	257	257	257	257	257	257
Dalby/Torna Hällestad	42	42	42	42	42	42	42	42	42	42
Genarp	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30
Gunnesbo/Lerbäck/Nöbbelev	0	28	28	28	28	28	28	88	88	88
Klostergården/Järnåkra	48	48	48	48	48	48	48	48	48	48
Linero/Råbylund	144	144	144	144	144	144	204	264	264	264
Norra Fäladen	140	140	140	140	140	140	140	48	48	48
Stångby/Håstad/Vallkärra	0	50	50	50	50	50	50	50	50	50
Södra Sandby/ Revinge /Hardeberga	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
Veberöd	42	42	42	42	42	42	42	42	42	42
Väster	105	105	105	105	105	105	105	105	105	105
Östra torn/Tuna/Mårtens fälad/Brunnhög	0	0	0	0	60	60	60	60	60	60
Total kapacitet	813	891	891	936	996	996	1056	1084	1084	1084
Behov (bedömning av VoO)	808	835	858	888	923	958	995	1028	1065	
Differens	5	56	33	48	73	38	61	56	19	

Planerade investeringar (LKF) och beräknat färdigställande

Gruppbostäder och servicelägenheter, vård och omsorgsförvaltningen

Utgångsläge 2021

	Antal boenden	Kapacitet	Kapacitet %
Gruppboenden kommunal utförare	28	157	45 %
Servicebostäder, kommunal utförare	18	155	40 %
Servicebostäder, fristående utförare	6	58	15 %
Total	52	370	100 %

Tabellerna nedan visar planerad kapacitet per område under perioden.

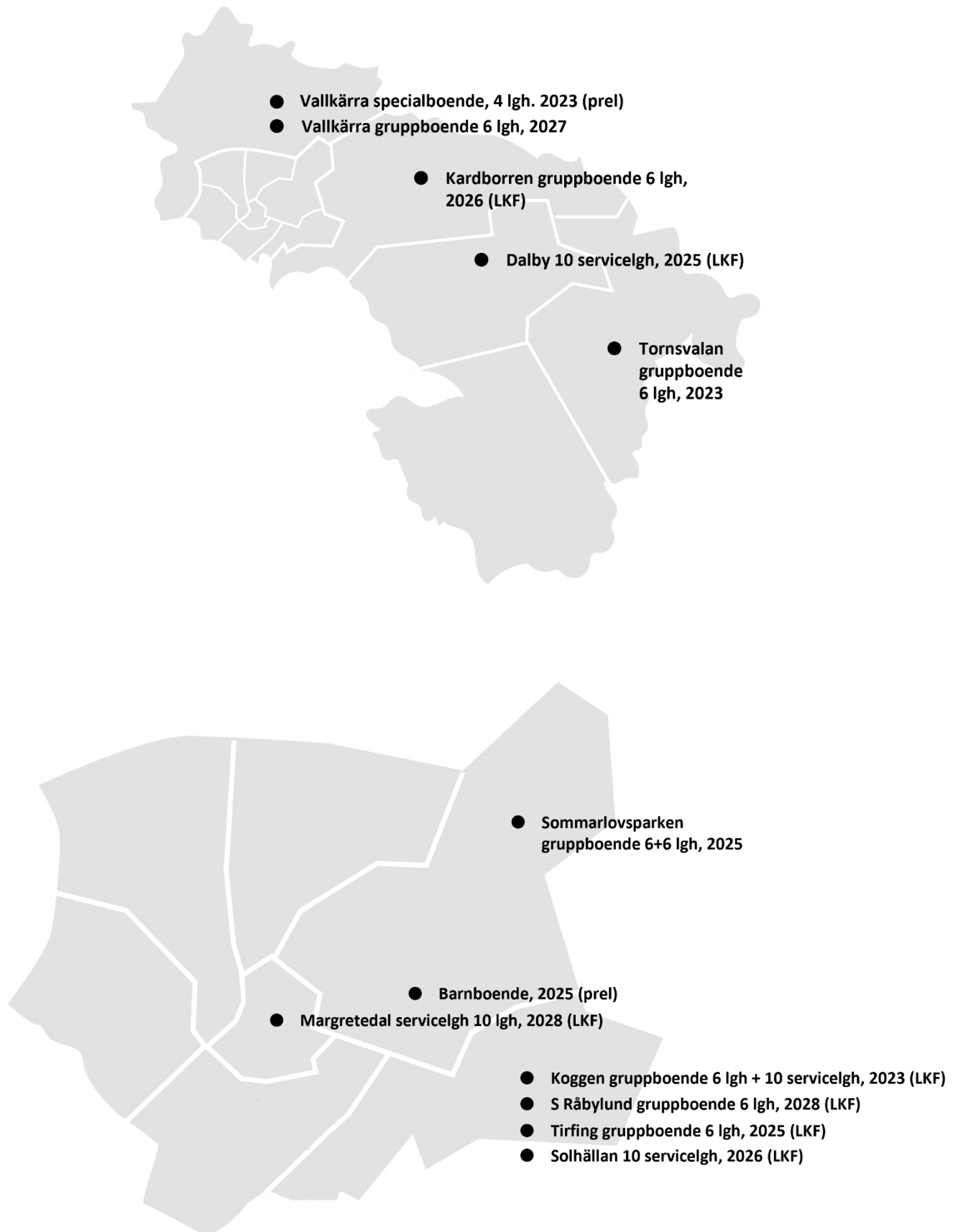
Service­lägenheter	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Centrum	54	54	54	54	54	64	64	64	64	64
Dalby/Torna Hällestad	0	0	0	10	10	10	10	10	10	10
Genarp	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gunnesbo/Lerbäck/Nöbbelöv	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17
Klostergården/Järnåkra	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Linero/Råbylund	50	60	60	60	70	70	70	70	70	70
Norra Fäladen	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25
Stångby/Håstad/Vallkärra	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Södra Sandby/ Revinge /Hardeberga	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18
Veberöd	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Väster	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23
Östra torn/Tuna/Mårtens fälad/Brunnshög	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23
Total kapacitet	214	224	224	234	244	254	254	254	254	254

Grupp­bostäder	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Centrum	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
Dalby/Torna Hällestad	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
Genarp	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gunnesbo/Lerbäck/Nöbbelöv	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18
Klostergården/Järnåkra	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18
Linero/Råbylund	23	29	29	35	35	35	41	41	41	41
Norra Fäladen	35	35	35	35	35	35	35	35	35	35
Stångby/Håstad/Vallkärra	6	10	10	10	10	16	16	16	16	16
Södra Sandby/ Revinge /Hardeberga	23	23	23	23	29	29	29	29	29	29
Veberöd	0	6	6	6	6	6	6	6	6	6
Väster	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
Östra torn/Tuna/Mårtens fälad/Brunnshög	10	14	14	26	26	26	26	26	26	26
Total kapacitet	157	177	177	195	201	207	213	213	213	213

Behov av framtida grupp- och service­lägenheter är komplext att bedöma. Analysen av framtida behov baseras bland annat på hur behovet sett ut historiskt, hur många barn som idag är på korttidsvistelse- och tillsyn, samt en bedömning av hur stor inflyttningen är till Lund av personer med behov av LSS-insatser.

Historiskt ökar antal personer med behov av bostad med särskild service enligt LSS, med cirka 9 per år. Planerad byggnation baseras på detta för att täcka framtida behov.

Planerade investeringar och beräknat färdigställande

Socialförvaltningens bostäder i stödlägenheter och gruppboendestäder

Socialförvaltningen bedriver verksamhet i 14 boenden eller lokaler kopplade till stödlägenheter för olika brukargrupper.

I socialtjänsten i Lunds kommun finns sju lokaler där brukare med insatsen Bostad med särskild service bor i gruppboenden med gemensamhetsutrymmen. Två av dessa är anpassade för äldre brukare. Förvaltningen hyr två lokaler där det finns flera stödlägenheter i samma trappuppgång. I dessa lokaler finns även ytor för personalutrymmen. Dessa lokaler är blockhyrning av flera lägenheter och hanteras som bostäder. Förvaltningen hyr två fastigheter där det bedrivs stödboende för vuxna personer med missbruksproblematik. Det finns två Hem för Vård och Boende (HVB) där ungdomar mellan 14 och 20 bor. Förvaltningen hyr en lokal för unga mellan 16-20 år som har fått placeringsformen stödboende som insats för att träna och förbereda den unga för ett självständigt boende och vuxenliv.

Alla brukare som bor på kommunens boenden har utretts och beviljats insatsen för den typen av boenden som de bor på. Kan kommunen inte själv tillhandahålla boende behöver insatsen genomföras genom köp av vård och stöd från privata leverantörer.

Socialförvaltningen kan även bevilja ett hushåll stödlägenhet. Stödlägenhet är ett bistånd som ett hushåll kan beviljas om personen står utanför ordinarie bostadsmarknad och har ett behov av stöd för att få och behålla en bostad. Stödlägenhet kan beviljas både för stadigvarande och tidsbegränsat behov av stöd. Totalt hyr och äger serviceförvaltningen cirka 700 lägenheter, varav cirka hälften används till socialförvaltningens klienter och hälften till gruppen nyanlända. De cirka 350 lägenheterna till socialförvaltningens klienter är uppdelade i enskilda stödlägenheter, stödbostäder genom blockförhyrningar samt bostäder i gruppboendestäder. Socialförvaltningen efterfrågar cirka 68 lägenheter årligen men under de senaste åren har inte förvaltningen fått bostäder motsvarande beställning. Gapet mellan beställning/behov och verkställda beslut motsvarar cirka 20 stödlägenheter per år. Tillgången till stödlägenheter påverkar förvaltningens behov av boenden samt förvaltningens kostnader för externt köpt vård.

Planerade investeringar och beräknat färdigställande

Socialförvaltningen beskriver ett behov av ett nytt boende för 10-14 brukare som behöver få ett intensivt och flexibelt stöd för att nå en självständighet som krävs för ett eget boende. Målgruppen är personer med psykisk ohälsa eller annan social problematik som idag får stöd genom köpta insatser från externa leverantörer eller som har ett behov av extra stöd i sitt boende. Boendet beräknas tas i drift 2023 och läggs in i plan.

Sammanfattning investeringar i boenden

	Summa	Innan 2023	2 023	2 024	2 025	2 026	2 027	2028- 2032	senare
LSS-bostäder (VoO)									
Specialboende Vallkärra torn, 4 lgh	inhyrning		X						
Koggen gruppboende, 6 lgh.	inhyrning		X						
Koggen, 10 servicelgh.	inhyrning		X						
Tornsvalan gruppboende, 6 lgh.		31 400	27 700	3 700					
Barnboende, 3-4 platser.	inhyrning				X				
Tirfing gruppboende, 6 lgh	inhyrning				X				
Dalby, 10 servicelgh.	inhyrning				X				
Sommarlovsparken, 6+6 lgh.		40 000			20 000	20 000			
Solhällan, 10 servicelgh.	inhyrning					X			
Kardborren gruppboende, 6 lgh.	inhyrning					X			
Margretedal, 10 servicelgh.	inhyrning						X		
Vallkärra gruppboende, 6 lgh.		31 000					31 000		
S. Råbylund gruppboende 6 lgh.	inhyrning							X	
6+6 grupplgh. lokalisering ej klar	inhyrning							X	

Särskilt boende (VoO)

Stångby, 50 lgh.	Inhyrning		X						
Österbo mellanboende, 45 lgh. (prel)	Inhyrning				X				
Brunnshög, 60 lgh.	inhyrning					X			
Guldåkern, 60 lgh.	inhyrning							X	
Solhällan, 60 lgh.	inhyrning							X	
Västerbro (prel), 60 lgh.	inhyrning							X	
Klostergården (prel), 50 lgh.	inhyrning							X	
SÄBO, lokalisering ej klar.	inhyrning	Saknas	I excel					X	

Boende (Soc)

Genomgångsboende 14 platser*	Inhyrning		X						
------------------------------	-----------	--	---	--	--	--	--	--	--

* Nytt objekt

Förändring av gällande investeringsplan

- Genomgångsboende, socialförvaltningen, 14 platser, läggs till i plan.
- Tidplan justeras för Guldåkern, Stångby, Brunnshög och Solhällan särskilt boende.

Träffpunkter

I kommunen finns 10 träffpunkter för seniorer varav 6 i staden och 4 fördelade på tätorterna. Det går i snitt 12 600 invånare per träffpunkt. Detta kan relateras till snittet i Uppsala och Malmö som är 13 600 respektive 34 400. Under planeringsperioden planeras träffpunkten Möllaregården i delområdet Norra Fäladen att flytta till Fäladslyktan inom samma delområde 2025. Fördjupad utredning pågår och investering för ny träffpunkt läggs in i nästa version av den strategiska lokalförsörjningsplanen.

Socialförvaltningens lokaler

Samtliga lokaler som socialförvaltningen bedriver verksamhet i ligger i Lunds stad. Det är verksamhetslokaler och samarbeten med idéburen offentlig partnerskap där förvaltningen står för lokal åt olika verksamheter. Förvaltningen har, utöver kontorslokaler, 11 verksamhetslokaler som inte finns i kombination med bostäder. I 9 av dessa bedriver socialförvaltningen verksamhet och i 2 av dessa är det föreningar som bedriver verksamheten.

1. Unga vuxna
2. Kriscentrum
3. ComUng
4. Öppenvård vuxna
5. Barnahus
6. Arbetscentrum
7. Flaskposten
8. Familjecentral
9. Familjerådgivningen
10. Fontänhuset (IOP)
11. Vänskapens hus (IOP)

De verksamhetslokaler som finns idag täcker behovet med avseende på antal och storlek men några lokaler är i behov av renovering vilket i förlängningen kommer att kräva evakueringslokaler. Socialnämnden ser en utmaning i att hitta lämpliga lokaler till en hållbar hyra. På sikt ser nämnden ett behov av både fler och större lokaler. Inga investeringar läggs in i föreslagen investeringsplan.

Kontorslokaler

För de flesta förvaltningar och vissa av kommunens bolag är behovet av kontorslokaler under planperioden inte kartlagt. Graden av egna lokaler samt arbetssätt efter pandemin är faktorer som påverkar lokalbehovet vilket behöver utredas först. Sådana utredningar pågår eller kommer att påbörjas inom kort på merparten av förvaltningarna. Ambitionen är att nästa version av den strategiska lokalförsörjningsplanen kan redovisa en samlad bild av lokalbehovet. Parallellt utreds möjligheten att bygga om och bygga till Stadshuset för att, på ett liknande sätt som i Kristallen, kunna samla fler administrativa funktioner.

Så möter lokalförsörjningen behovet

Så bedömer vi kapacitet

För ett lokalutbud i balans krävs en lokalförsörjning som matchar behoven eller till och med möter framtiden med ett visst överskott. Det innebär att den service kommunen erbjuder i form av exempelvis förskoleplatser, skolplatser, lokaler för idrott eller särskilt boende överensstämmer med invånarnas behov, dvs. att vi varken har för få eller för många platser över tid. I det behovet ingår att det behöver finnas en viss överkapacitet i beståndet för att möjliggöra större ombyggnader och renoveringar av lokalerna utan att utbudet inskränks. Detta för att upprätthålla kvalitet och service över tid och inte urholka fastigheternas värde. En viss överkapacitet behövs även inom förskola för att möta de skiftande behov som finns under året.

För förskola och skola är kapaciteten framräknad genom en bedömning av max antal avdelningar eller klasser som ryms inom respektive förskola eller skola och ett antagande om att dessa klasser kan fyllas till kapacitetsgränsen. För att fullt ut nyttja tillgänglig kapacitet krävs ett underlag av ett visst antal barn i en viss ålder inom ett visst geografiskt område. Det är därför inte realistiskt att all kapacitet nyttjas. En ny kapacitetsutredning genomförs 2022 och kommer att ligga till grund för nästa uppdatering av denna plan.

Förskola och skola

Behovsbedömningen för förskola och skola är, på ett tydligare sätt än övrig kommunal service, kopplad till befolkningsutveckling och det blir därför också lättare att dra slutsatser om huruvida lokalförsörjningen är i balans. Det finns i totalt sett i kommunen en viss överkapacitet medan en mer inzoomad bild av Lund visar ett underskott i vissa delar av staden. Ur kapacitetssynpunkt påverkar geografi planeringen i olika utsträckning i olika delar av kommunen. I tätorterna behöver oftast hela befolkningen erbjudas plats i närområdet eftersom rörelsen av barn och elever är ganska liten. Inom centrala Lund är planeringen inte lika självklar utifrån geografi då det finns många skolor och även ett antal fristående skolor som måste vägas in i den geografiska analysen. Ett underskott i vissa stadsdelar ska därför inte tolkas som att barn saknar förskole- eller skolplats. Kommunen har i dagsläget en överkapacitet i många delar och kommande bostadsutbyggnad planeras för att dra nytta av denna.

Gymnasieskola

Eftersom det råder fritt sök är det något svårare att bedöma huruvida vi har en lokalförsörjning i balans vad gäller gymnasieskola. Under tioårsperioden beräknas befolkningen i åldersgruppen öka med cirka

900 personer. Under samma person ökar antalet gymnasieplatser i Lund med cirka 930 platser. Samtidigt har kommunen nära dubbelt så många platser som det finns invånare i denna åldersgrupp. Bedömningen är att lokalförsörjningen är i balans under planperioden. Ett underskott finns emellertid på idrottshallar för grundskolans och gymnasieskolans behov och det är av stor vikt att de temporära hallar som planeras på Bollhusets parkering realiserar under 2022.

Lokaler och ytor för idrott, kultur, bibliotek och fritid

För större delen av kultur- och fritidsförvaltningens verksamhet drivs verksamheten och därmed lokal innehavet viljeinriktat, dvs. att det inte finns någon lagstiftning som kräver ett visst antal lokaler i förhållande till invånarantalet. För dessa lokaler och ytor behöver vi göra en kvalitativ bedömning av behovet utifrån aspekter som efterfrågan, politiska direktiv och vilken stad vi vill bygga. I kultur- och fritidsnämndens behovsanalys träder en brist på lokaler för nämndens verksamhet fram i framförallt Brunnsberg och Västerbro som är kommunens större omvandlingsområden. Nämnden signalerar också en generell brist på ytor för utrymmeskrävande idrott. Inför nästa version av den strategiska lokalförsörjningsplanen är ambitionen att dessa behov kan konkretiseras ytterligare.

Bostäder

Vad gäller olika typer av bostäder som kommunen tillhandahåller är behovet inte direkt kopplat till befolkningsutvecklingen utan beror mycket på i vilken omfattning kommunen arbetar med förebyggande och rehabiliterande insatser, utvecklar och implementera välfärdsteknik samt har möjlighet att erbjuda en större bredd av boendeanternativ. Bostadsbehovet beror också på faktorer som exempelvis arbetslöshet, brist på bostäder och flyktingpolitik. Vad gäller de bostäder som vård- och omsorgsförvaltningen hyr ut; särskilt boende, gruppboende och serviceboende bedöms försörjningen vara i balans under planperioden. Vad gäller de bostäder som socialförvaltningen hyr ut är bedömningen att ytterligare ett genomgångsboende behövs från och med 2023. Det finns också behov av cirka 70 stödlägenheter årligen för nämndens verksamhet. Gapet mellan beställning/behov och verkställda beslut motsvarar cirka 20 stödlägenheter per år.

Övriga lokaler

Utöver de lokalbehov som listas ovan omfattas även träffpunkter samt socialförvaltningens lokaler i detta dokument. Bedömningen är att försörjningen är i balans under planperioden. Vad gäller behovet av kontorsytor behöver analysen föregås av ett ställningstagande gällande arbetssätt.

Fristående aktörer

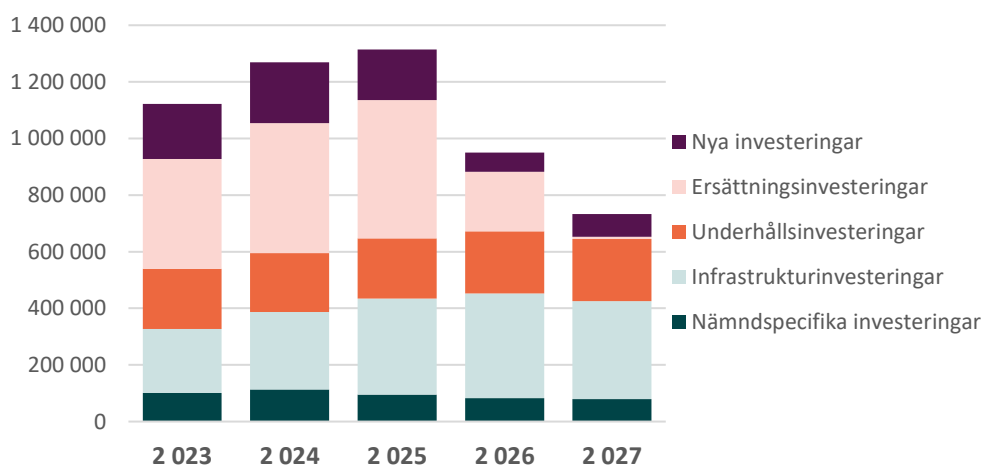
Bedömningen av huruvida kommunen har en lokalförsörjning i balans kompliceras av ett ökat intresse från privata aktörer att investera i samhällsfastigheter. Detta skapar ett tillskott av lokaler och samtidigt en viss konkurrenssituation. Bedömningen av kommunens samlade kapacitet förutsätter också att de privata aktörer som idag bedriver verksamhet fortsätter att göra så i samma omfattning, något som naturligtvis är svårt att förutsäga.

Ekonomiska konsekvenser

Investeringar

Den strategiska lokalförsörjningsplanen fungerar som underlag för kommunens investeringsplan. Investeringsplanen upprättas årligen och beslut om investeringsramar tas i samband med EVP.

Investeringsplanen visar kommunens samlade investeringsbehov för perioden och förutom investeringar i lokaler innehåller planen information om planerade investeringar i infrastruktur, underhållskomponenter, och mindre nämndspecifika investeringar. Diagrammet nedan visar investeringar per investeringstyp 2023-2027.

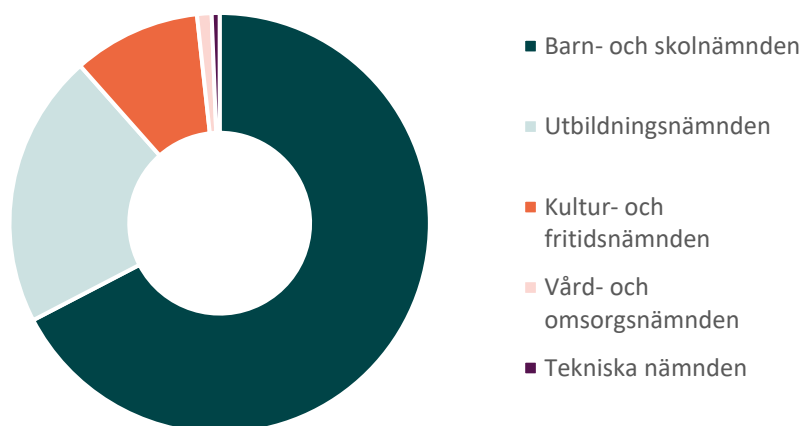

Investeringar (tkr) per investeringstyp

2023 prognostiseras investeringar i lokaler utgöra cirka 70 procent av den totala investeringsramen. Lokalinvesteringarna delas upp på nya lokalinvesteringar, ersättningsinvesteringar och underhållsinvesteringar. Nya lokalinvesteringar innebär att investeringen ger en utökad kapacitet medan ersättningsinvesteringar ersätter lokaler med brister och inte ger någon ytterligare kapacitet. Underhållsinvesteringar sker inom kommunens befintliga lokaler och är en naturlig del av god fastighetsförvaltning.

Under infrastrukturinvesteringar ligger tekniska nämndens investeringar i till exempel cykelvägar och torg. Under rubriken ligger också exploateringsprojektens nettobudget.

Nämndspecifika investeringar utgörs till största del av investeringar i inventarier, it och annan teknisk utrustning.

Lokalinvesteringar per verksamhet 2023 till 2025

Under EVP perioden 2023 till 2025 prognostiseras 67 procent av lokalinvesteringarna ske inom verksamheten barn och skola, 21 procent inom gymnasieutbildning och 10 procent inom kultur och fritid. Att så pass stor andel av kommunens lokalinvesteringar sker inom gymnasieutbildning beror på att två stora projekt, Hedda Anderssongymnasiet och Campus Vipan, färdigställs under perioden.

Investeringsbeslut	2023	2024	2025	2026	2027
Barn- och skolenämnden	13 070	26 340	24 730	15 320	15 080
Byggnadsnämnden	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Habostyrelsen	500	500	500	500	500
Kommunstyrelsen	573 800	667 000	665 800	277 500	89 000
Kultur- och fritidsnämnden	47 500	60 000	42 500	40 500	36 500
Renhållningsstyrelsen	36 513	22 386	29 455	25 400	22 000
Servicenämnden	213 000	208 000	213 000	219 000	219 000
Socialnämnden	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Tekniska nämnden	189 900	252 300	310 400	344 100	323 800
Utbildningsnämnden	30 000	13 000	7 500	7 500	7 500
Vård- och omsorgsnämnden	13 800	15 000	16 000	16 000	16 000
Totalsumma	1 122 083	1 268 526	1 313 885	949 820	733 380

Tabellen visar investeringsbehovet totalt och per beslutande nämnd. Alla byggprojekt av lokaler med en budget över 5 miljoner kronor ligger under kommunstyrelsen.

Lokalkostnader

Genomförda lokalinvesteringar (nya lokalinvesteringar, ersättningsinvesteringar och underhållsinvesteringar) leder till ökade lokalkostnader i form av avskrivningar och ränta men också ökade kostnader för drift och underhåll. Tabellen visar förändrade lokalkostnader under perioden förutsatt att de investeringar som listats i investeringsplanen genomförs.

Värdena redovisas i 2022 års nivå och inga påslag har gjorts för kostnadsökningar på befintliga lokalkostnader.

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Lokalkostnader	788 000	897 000	930 000	987 000	1 037 000	1 053 000
varav ökning		109 000	33 000	57 000	50 000	16 000
Lokalkostnadsökning i %		13,7%	3,7%	6,0%	4,9%	1,5%
Befolkningsökning i %		1,6%	1,6%	1,3%	1,2%	1,3%

Hyreskostnaden anges exklusive indexuppräknings.

Under aktuell budgetperiod (2023–2025) beräknas lokalkostnaderna öka med 199 miljoner kronor vilket innebär att lokalkostnaderna per innevånare under perioden ökar med 20 procent. Den procentuella lokalkostnadsökningen överstiger befolkningsökningen under samtliga år som redovisas. 2027 prognostiseras en lokalkostnadsökning jämfört med 2022 på 265 miljoner kronor.

I den totala lokalkostnaden ingår kostnader för de stora gymnasieprojekten Hedda Andersson gymnasiet och Campus Vipan. Hedda Andersson gymnasiet prognostiseras ge ökade lokalkostnader med cirka 38 miljoner kronor per år och Campus Vipan med cirka 30 miljoner kronor per år. I snitt kommer 60 procent av gymnasieleverna i Lunds kommunala skolor från andra kommuner. Det är därför sannolikt att en del av de ökade kostnaderna kommer täckas av intäkter från andra kommuner.

Effekt av lokalkostnadsökning inom förskola och grundskola

Den största delen av kommunens lokalinvesteringar sker inom verksamheten barn- och skola. Inom utbildningsverksamheten utgör kommunens lokalkostnader bas för den ersättning som betalas ut till fristående verksamheter. Ökade lokalhyror medför högre lokalkostnadsersättningar för barn och elever i fristående förskolor och skolor.

Under aktuell budgetperiod beräknas lokalkostnaderna tillsammans med lokalkostnadsersättningar öka med 99 miljoner kronor (22%). Fram till 2027 beräknas en ökning på 143 miljoner kronor (31%).

Kostnadsökningarna anges i 2022 års nivå och utan påslag för inflation. Lokalkostnader för nya investeringar prognostiseras till 74 respektive 109 miljoner kronor. Resterande kostnadsökningar orsakas av ökade lokalkostnadsersättningar till fristående verksamheter.

Befolkningen inom åldersgruppen 1–15 år ökar inte i samma takt som lokalkostnaderna. Mellan åren 2023 till 2025 ökar befolkningen med 2 procent och mellan 2023–2027 med 4 procent. Lokalkostnaderna ökar alltså mer än befolkningen vilket kommer leda till högre lokalkostnader per barn och elev. Tabellen nedan visar lokalkostnader (tkr) för förskola och grundskola 2023-2027.

	2023-2025	2023-2027
Ökade lokalkostnader	99 000	143 000
<i>varav nya lokaler</i>	74 000	109 000
<i>varav ers. Fristående</i>	25 000	33 000
Ökade lokalkostnader i procent	22%	31%
Befolkningsökning i procent	2%	4%

Genarps skola

Lokalplanering framåt

I lokalplaneringen framåt finns det en rad utvecklingsområden som bland annat syftar till att sänka kommunens lokalkostnader och bidra till en mer hållbar stad men som också behövs till följd av den politiska viljeinriktningen.

Flexibla lokaler och tidig planering

För all kommunal service, men särskilt för mer skrymmande kommunal service så som skolor, förskolor och idrottsanläggningar, krävs att frågorna kommer med i ett mycket tidigt planeringsstadium (översiktsplan, fördjupning av översiktsplan och detaljplaneprogramnivå). Detta för att skapa förutsättningar för att tillräckliga ytor tillskapas och för att vid behov köpa mark för kommunens lokalbehov. Detta blir allt viktigare i takt med att vi förtätar i redan byggda områden. Genom exempelvis förtätning kan vi bättre nyttja redan gjorda investeringar i lokaler men en tät struktur är också svår att komplettera i efterhand.

I utbyggnadsområden kan det dröja innan tillräckligt behovsunderlag finns för den kommunala servicen och i redan byggda områden kan behovet av kommunal service variera till följd av bland annat demografiska förändringar. I båda lägen bidrar en viss flexibilitet i lokalerna till att minska kommunens lokalkostnader. Ett exempel på detta är att en skolbyggnad i ett utbyggnadsområde initialt kan inhysa såväl förskola som skola och på sikt användas enbart för skoländamål. Ett annat exempel är att paviljonger etableras innan behovet når upp till en permanent lokal.

Större enheter för förskola och skola

För förskola och skola är lokalplaneringen framåt inriktad bland annat mot att minska antalet små enheter², en inriktning som gäller såväl i dimensionering av nybyggnation som i värdering av det befintliga beståndet. Genom att planera för större enheter ges ökade möjligheter till resurser som exempelvis idrottshall eller tillagningskök. Det finns också bättre förutsättningar för att organisera verksamheten, kompetensförsörja med pedagogisk personal samt samnyttja stödfunktioner. Befintliga små enheter som är fungerande utifrån ett elev-, personal- och resursperspektiv bör emellertid kunna fortsätta sin verksamhet.

² Förskolor på färre än 4 avdelningar samt skolor med färre än 200 elever betraktas som små enheter.

Tydligare behovsbild och plan för värdebevarande

I denna version omfattas större delen av kommunens lokalbehov. Ambitionen inför kommande uppdateringar är att konkretisera de behov som har signalerats för framförallt kultur- och fritidsnämndens ytor och lokaler. Det är också viktigt att i kommande uppdateringar få en tydligare och mer långsiktig bild av hur behovet av reinvesteringar genom komponentutbyten ser ut i det befintliga beståndet. Detta för att säkra lokalkvaliteterna och bevara fastigheternas värde långsiktigt.

Mellanboendeformer

För att minska vård- och omsorgsförvaltningens lokalkostnader och samtidigt svara bättre mot brukarnas behov bör kommunen sträva efter att ta fram mellanboendeformer. Andelen i befolkningen med behov av särskilt boende har minskat i Lund de senaste åren. Förklaringen bedöms vara friskare äldre, stor omfattning av förebyggande verksamheter, tillgängligare bostäder och ökad möjlighet till kvarboende. Prognosen för behovet av särskilt boende förutsätter att vård- och omsorgsnämnden har ekonomiska ramar att fortsätta arbeta med förebyggande och rehabiliterande insatser, utveckla och implementera välfärdsteknik samt att boendeanternativ i form av mellanboendeformer utökas. Vård- och omsorgsförvaltningen bedömer att 10 procent av brukare som idag bor i särskilt boende istället skulle kunna bo på ett boende anpassat utifrån lägre vård- och omsorgsbehov.

Inriktning för inhyrning och byggande i egen regi

När ett lokalbehov inte kan tillgodoses på rimliga villkor, ekonomiskt eller kvalitativt, inom det befintliga beståndet kan nybyggnation alternativt inhyrning i annans fastighet bli aktuellt. I bedömningen av vilket alternativ som ska väljas ska långsiktig ekonomisk hållbarhet vara styrande. För att bedöma den långsiktiga ekonomiska hållbarheten behöver faktorer som behovet av rådighet över lokalen, osäkerhet kring behovet över tid eller lokalens eventuella strategiska betydelse vägas in. Nybyggnation bör i första hand ske på kommunal mark för att kommunen ska kunna säkerställa att kapacitet tillförs i rätt omfattning och tidsperspektiv. Detta ställer krav på att strategiska markköp görs i tidiga skeden.

Välkomna fristående aktörer

Det finns en viljeinriktning att välkomna fristående aktörer och värna den valfrihet som finns idag. Vid ställningstagande i markförsäljning, planbesked och detaljplanering ska den strategiska lokalförsörjningsplanen användas för att utvärdera behovet av ytterligare kapacitet. Utöver behovet av ytterligare kapacitet ska behov av rådighet över utbudet av samhällsservice inom aktuell geografi ha

betydelse vid ställningstagandet. Nästa steg blir att utreda hur lokalinvesteringsprocessen kan utvecklas för att möta dessa målsättningar.

Klimatneutralt byggande

Behovet av och förväntningarna på "klimatsmarta" byggnader och lokaler blir allt viktigare framöver inte bara ur ett kundperspektiv utan även för investerare, banker och fastighetsvärderare som i större utsträckning än tidigare efterfrågar "gröna fastigheter" för grön finansiering. Kommunen har vägledning för detta arbete genom LundaEko och snart även genom plan för klimatneutralt byggande. Nästa steg blir att utreda hur lokalinvesteringsprocessen kan utvecklas för att möta dessa målsättningar. Frågan är aktuell såväl vad gäller nybyggnation som ombyggnation av befintliga fastigheter.

Tillgänglighet till kommunens lokaler

Kommunstyrelsen har genom EVP 2022-2024 ett uppdrag att ge frivillig- och idrottsorganisationer bättre möjlighet att driva verksamhet under en större del av dygnet i kommunens samtliga lokaler. Arbetet kommer att bedrivas i tre huvudsakliga spår med start 2021/2022; samordnat bokningssystem, lås och andra fysiska förutsättningar samt konsekvent hyresgästförhållande inom kommunen.

Styrning av lokalkostnader

Kommunens lokalkostnader ökar procentuellt betydligt mer än befolkningen den kommande femårsperioden. Denna skillnad kan delvis förklaras av att befolkningsprognosen under flera år justerats ned med en ökad överkapacitet inom framför allt grundskola som följd. Samtidigt ökar befolkningen i vissa delar av kommunen vilket motiverar en utökning av kapacitet. Behovet av investeringar i verksamhetslokaler drivs av denna befolkningsökning men består under planperioden till stor del av ett behov av att ersätta eller renovera befintliga lokaler. Under perioden 2023 till 2025 utgör nya investeringar (investeringar som tillför kapacitet) endast 15 procent av kommunens totala investeringsutgifter. Ökningen av lokalkostnader under den kommande femårsperioden förklaras också delvis av att de två stora gymnasieprojekten Hedda Anderssongymnasiet och Campus Vipan färdigställs.

Kommunkontoret fick den 19 april 2022 i uppdrag av kommunstyrelsens arbetsutskott att tillsammans med berörda förvaltningar ta fram ett reviderat budgetunderlag för EVP 2023-2025 som möter kommunens ekonomiska mål. Inom ramarna för detta arbete utreds möjligheterna att minska lokalkostnader genom exempelvis att minska kapacitet eller prioritera bland projekt.

